

Groningen, 1993.
nr.

GEDEPUTEERDE STATEN DER PROVINCIE GRONINGEN

ONTWERP *Besluit*

I. Inleiding

Gelezen de aanvraag van burgemeester en wethouders van de gemeente Veendam voor een nieuwe, de hele inrichting omvattende vergunning ingevolge artikel 33 van de Afvalstoffenwet (zogenoemde revisievergunning) voor het uitbreiden, wijzigen en in werking hebben van de bestaande Afvalverwerking Veendam, kadastraal bekend gemeente Veendam, sectie C, nr. 2847 (ged.) en plaatselijk bekend Bergweg 1, 9642 LV Veendam.

- De uitbreiding/wijziging heeft betrekking op
- a. het gecontroleerd storten van afvalstoffen;
 - b. het biochemisch zuiveren van het percolaat;
 - c. het onttrekken van stortgas uit het stort;
 - d. het verwerken van stortgas tot elektriciteit en/of affakkelen;
 - e. het indikken van een zoutoplossing (CaCl₂).

Relatie met MER

Ingevolge het bepaalde in artikel 41b van de Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiene juncto artikel 2, eerste lid van het Besluit milieu-effect-rapportage (Besluit MER) diende voor het onderhavige project een milieu-effectrapport (hierna: MER) te worden opgesteld.

Procedure

Ingevolge het bepaalde in hoofdstuk 3 juncto artikel 41t juncto artikel 41ac van de Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiene (hierna: WABM) zijn het MER en de AW-vergunningaanvraag gelijktijdig bekendgemaakt en ter inzage gelegd.

Op 1 maart 1993 is de Wet Milieubeheer in werking getreden, welke de WABM vervangt. Conform het overgangsrecht Vergunningen en Algemene regels (art. XXII) blijft het oude recht van toepassing indien de aanvraag vóór 1 maart 1993 is ingediend. Omdat de onderhavige aanvraag op 17 december 1992 is ingediend, zijn derhalve nog de WABM en Afvalstoffenwet van toepassing. Op het moment dat de vergunning rechtskracht heeft, wordt deze gelijkgesteld met een vergunning verleend krachtens de Wet Milieubeheer. Dit brengt met zich mee dat al wel naar de Wet Milieubeheer gekeken wordt voor wat betreft de inhoud van de vergunning.

De in het onderhavige besluit gebruikte begripsaanduidingen en afkortingen
Voor een goed begrip wordt hieronder een verklaring gegeven van een aantal van de in het onderhavige besluit veelvuldig gebruikte begripsaanduidingen en afkortingen:

- "MER" : "milieu-effectrapportage" of "milieu-effectrapport";
- "hun college": het college van gedeputeerde staten van de provincie Groningen";
- "Direkteur van de Dienst Milieu en Water" : de directeur van de Dienst Milieu en Water van de provincie Groningen.
- "MER-evaluatie-programma" : een door ons college opgesteld programma dat duidelijkheid moet geven over de gevolgen van de door ons afgegeven vergunning, op de in het MER genoemde aspecten.

II. De ontvangen inspraakreacties

a. de schriftelijke bezwaren

In het kader van de gecoördineerde procedure voor vergunningverlening op grond van de Afvalstoffenwet en de beoordeling van het MER zijn binnen de daarvoor ingevolge artikel 18, eerste lid juncto artikel 41w, eerste lid van de WABM gestelde termijn, welke liep van 28 december 1992 tot en met 28 januari 1993, een negentigtal bezwaarschriften ontvangen van:

1. de bewoner van de Langeleegte 180, 9641 GX Veendam (ongedateerd, ontvangen 26/1/93);
2. D.Meter, Borgercompagnie 129a, 9631 TG Veendam (brief van 24/1/93, ontvangen 26/1/93);
3. Comite omwonenden vuilstort Veendam, p.a. Langeleegte 190, 9641 GZ Veendam (brief van 17/1/93, ontvangen 26/1/93);
4. M.Broekema, Borgercompagnie 238a, 9631 TP post Sappemeer (brief van 24/1/93, ontvangen 26/1/93);
5. J.L.Lamain, Borgercompagnie 199, 9631 TH Borgercompagnie (brief van 26/1/93, ontvangen 27/1/93);
6. E.D.Looijenga en 31 anderen, p.a. Borgercompagnie 209, 9631 TH Borgercompagnie (brief van 27/1/93, ontvangen 28/1/93);
7. C.Ketelaar-v.d.Laan, Borgercompagnie 212, 9631 TN Borgercompagnie (brief van 23/1/93, ontvangen 28/1/93);
8. J.Horst, mede namens mevr. Y.E.Bulk, Borgercompagnie 213, 9631 TH Borgercompagnie (brief van 27/1/93, ontvangen 28/1/93);
9. Vereniging Dorpsbelangen Borgercompagnie, postbus 404, 9640 AJ Veendam (brief van 22/1/93, ontvangen 28/1/93);
10. Landbouwvereniging Borgercompagnie, p.a. Borgercompagnie 156, 9631 TL Borgercompagnie (brief van 24/1/93, ontvangen 28/1/93); een aantal bezwaarschriften bij brief van 24/1/93, allen ontvangen 28/1/93 (nr. 11 t/m 85):
11. G.A.Cordes, Borgercompagnie 162a, 9631 TL Borgercompagnie;
12. E.J.Eigenberg, Borgercompagnie 215, 9631 TH Borgercompagnie;
13. L.Bosveld, Borgercompagnie 129b, 9631 TG Borgercompagnie;
14. A.U.Looijenga-Graver, Borgercompagnie 209, 9631 TH Borgercompagnie;
15. J.Horst en mevr. Y.E.Bulk, Borgercompagnie 213, 9631 TH Borgercompagnie;
16. G.F.J.Kroon, Borgercompagnie 226, 9631 TP Borgercompagnie;
17. J.Vegt, Borgercompagnie 139, 9631 TG Borgercompagnie;
18. mevr. A.B.Muller, Borgercompagnie 181, 9631 TH Borgercompagnie;
19. mevr. A.v.d.Laan-ten Cate, Borgercompagnie 187, 9631 TH Borgercompagnie;

20. H.H.de Boer, Borgercompagnie 178, 9631 TM Borgercompagnie;
21. mevr. G.v.d.Land-Eissen, Borgercompagnie 199, 9631 TH Borgercompagnie;
22. mevr. H.M.Davids-Vermeulen, Borgercompagnie 220, 9631 TN Borgercompagnie;
23. S.K.de Vries, Borgercompagnie 134, 9631 TL Borgercompagnie;
24. D.Venema en G.Venema-v.d.Laan, Borgercompagnie 161, 9631 TG Borgercompagnie;
25. J.Dijksterhuis, Borgercompagnie 242, 9631 TP Borgercompagnie;
26. J.v.d.Veen, Borgercompagnie 210, 9631 TN Borgercompagnie;
27. W.R.Bisschop, Borgercompagnie 194, 9631 TM Borgercompagnie;
28. E.Keizer, Borgercompagnie 235, 9631 TJ Borgercompagnie;
29. K.Zwaneveld, Borgercompagnie 221, 9631 TH Borgercompagnie;
30. B.W.Meiborg, Borgercompagnie 149, 9631 TG Borgercompagnie;
31. H.E.ter Borg, Borgercompagnie 216, 9631 TN Borgercompagnie;
32. J.Kruit, Borgercompagnie 205, 9631 TH Borgercompagnie;
33. O.Ketelaar, Borgercompagnie 212, 9631 TN Borgercompagnie;
34. O.G.J.Kruit, Borgercompagnie 208, 9631 TN Borgercompagnie;
35. J.Greven, Borgercompagnie 207, 9631 TH Borgercompagnie;
36. W.A.Oostingh, Borgercompagnie 232, 9631 TP Borgercompagnie;
37. W.Lamain, Borgercompagnie 222, 9631 TN Borgercompagnie;
38. B.Kiewiet, Borgercompagnie 236, 9631 TP Borgercompagnie;
39. H.Meima, Borgercompagnie 239, 9631 TJ Borgercompagnie;
40. F.v.d.Wijk, Borgercompagnie 87, 9631 TE Borgercompagnie;
41. G.J.Ahlers, Borgercompagnie 225, 9631 TH Borgercompagnie;
42. D.G.de Boer, Borgercompagnie 202, 9631 TN Borgercompagnie;
43. A.Moek, Borgercompagnie 109, 9631 TE Borgercompagnie;
44. Koning, Borgercompagnie 81, 9631 TE Borgercompagnie;
45. Joachim en J.L.Schreurs-Molenaar, Borgercompagnie 27, 9611 TA Sappemeer;
46. K.v.d.Merbel, Borgercompagnie 59, 9631 TD Borgercompagnie;
47. H.Boon en T.Meems, Borgercompagnie 83, 9631 TE Borgercompagnie;
48. mevr.T.J.T.Reinders, Borgercompagnie 112, 9631 TK Borgercompagnie;
49. B.Rotensen, Borgercompagnie 18, 9611 TB Sappemeer;
50. L.Hoiting-Boerma, Borgercompagnie 41, 9632 TC Borgercompagnie;
51. H.van der Veen-Them, Borgercompagnie 91, 9631 TE Borgercompagnie;
52. H.Kruijer, Borgercompagnie 22, 9611 TB Sappemeer;
53. H.H.J.Strating, Borgercompagnie 93, 9631 TE Borgercompagnie;
54. T.G.Aalbers, Borgercompagnie 98, 9631 TK Borgercompagnie;
55. M.Dankers en A.Vermeer, Borgercompagnie 63, 9631 TC Borgercompagnie;
56. A.Nevels, Borgercompagnie 49, 9632 TC Borgercompagnie;
57. F.Nevels, Borgercompagnie 43, 9632 TC Borgercompagnie;
58. J.B.de Boer, Borgercompagnie 186a, 9631 TM Borgercompagnie;
59. R.ter Voort, Borgercompagnie 126, 9631 TL Borgercompagnie;
60. W.Bult, Borgercompagnie 129c, 9631 TG Borgercompagnie;
61. B.Jongsma, Borgercompagnie 74, 9631 TK Borgercompagnie;
62. L.Hemmes, Borgercompagnie 127, 9631 TG Borgercompagnie;
63. W.van Essen, Borgercompagnie 150, 9631 TL Borgercompagnie;
64. J.T.Toxopeus, Borgercompagnie 126a, 9631 TL Borgercompagnie;
65. G.H.Kuipers, Borgercompagnie 128, 9631 TL Borgercompagnie;
66. J.en E.Huizing, Borgercompagnie 124, 9631 TK Borgercompagnie;
67. G.J.J.Horlings en S.Gotje, Borgercompagnie 123, 9631 TE Borgercompagnie;
68. G.J.Groenwold, Borgercompagnie 107, 9631 TE Borgercompagnie;
69. H.Zuidema, Borgercompagnie 170, 9631 TC Borgercompagnie;
70. A.J.Huisman, Borgercompagnie 201, 9631 TH Borgercompagnie;
71. S.Jager-de Graaf, Borgercompagnie 198, 9631 TM Borgercompagnie;
72. H.F.Schetsberg, Borgercompagnie 196, 9631 TM Borgercompagnie;
73. P.Visscher, Borgercompagnie 153, 9631 TG Borgercompagnie;
74. P.G.Teerhuis, Borgercompagnie 193, 9631 TH Borgercompagnie;

75. mevr.E.Venema, Borgercompagnie 166, 9631 TL Borgercompagnie;
76. A.Boeck-Snip, Borgercompagnie 162, 9631 TL Borgercompagnie;
77. fam.M.van Essen, Borgercompagnie 195, 9631 TH Borgercompagnie;
78. I.van Essen, Borgercompagnie 237, 9631 TJ Borgercompagnie;
79. H.Zantinga, Borgercompagnie 192, 9631 TM Borgercompagnie;
80. J.Woldhuis, Borgercompagnie 45, 9632 TC Borgercompagnie;
81. P.Molter en E.Flart, Borgercompagnie 47, 9632 TC Borgercompagnie;
82. G.Dontje, Borgercompagnie 173, 9631 TG Borgercompagnie;
83. Th.H.Dontje, Borgercompagnie 175, 9631 TG Borgercompagnie;
84. G.Dontje-Both, Borgercompagnie 175, 9631 TG Borgercompagnie;
85. A.J.Dontje-Broekema, Borgercompagnie 173, 9631 TG Borgercompagnie;

86. H.D.de Boer, Borgercompagnie 206, 9631 TN Borgercompagnie (brief van 24/1/93, ontvangen 28/1/93);
87. Mr.ing.W.H.Hiemstra, namens het comite Omwonenden Vuilstort Veendam, p.a. postbus 1730, 9701 BS Groningen (brieven van 28/1/93, ontvangen 28/1/93);
88. G.R.Seep, Borgercompagnie 140, 9631 TL Borgercompagnie (brief van 24/1/93, ontvangen 29/1/93);
89. H.J.Doorbosch, Borgercompagnie 189, 9631 TH Borgercompagnie (brief van 26/1/93, ontvangen 29/1/93);
90. Billiton Refractories B.V., postbus 241, 9640 AE Veendam (brief van 28/1/93, ontvangen 29/1/93 en fax ontvangen op 28/1/93).

b. De mondelinge bezwaren

Tijdens de openbare zitting ingevolge artikel 21 juncto artikel 41x van de WABM, inzake het MER en de AW-vergunningaanvraag, gehouden op 14 januari 1993 in de Harmonie-zaal van theater-restaurant Van der Valk te Veendam, zijn door insprekers bezwaren geuit, die aangemerkt worden als mondeling ingediende bezwaren tegen de aanvraag.

c. Samenvatting van de schriftelijke- en mondelinge bezwaren

Een aantal schriftelijke bezwaren zijn integraal overgenomen. Van andere bezwaren, die meerdere malen geuit zijn, is een samenvatting gemaakt.

Deze bezwaren kunnen als volgt worden samengevat:

1. Schriftelijke opmerkingen n.a.v. de startnotitie zijn niet of onvoldoende meegenomen
2. Wordt er rekening gehouden met de omwonenden in het MER? Het MER geeft geen antwoorden op de gevolgen die alle hinderaspecten veroorzaken op de in de omgeving van de afvalverwerking wonende mensen. De nu al geconstateerde mate van milieuvervuiling wordt in het MER onvoldoende belicht.
3. Er is onvoldoende onderzoek gedaan naar de milieu-gevolgen; onderzoeken naar chloor, geluid, verkeersoverlast (door vuilnisauto's), opborrelend gas in de vijver van Borgerswold zijn niet gedaan.
Tijdens de vorstperiode van januari 1993 zaten er in het ijs van de vijver meer dan 50 ronde gaten met een doorsnede van 10-30 cm. waaruit gas opborrelde. De beplanting gaat dood door uittredend stortgas. Waarom is dat niet onderzocht?

4. Er is geen onderzoek verricht naar de uitstoot van de EGD-generatoren op het oude en nieuwe installatieterrein, ook de uitstoot van Kappe-intermediair is niet onderzocht.
5. Overige zaken waar geen aandacht aan is besteed:
 - plaats en situering van de Romneyloods
 - geen drainage van de gipsbult (is wel in de voorschriften opgenomen)
 - stofoverlast in erge mate (door het op- en afrijden van de compactor, bulldozer en de tractors met wagens of tank over de op- en afrit bij de achteringang; de banden worden niet gespoeld terwijl ze met het ergste vuil in aanraking komen. De weg waar de wagens op rijden wordt met een veger schoongeveegd, hierdoor wordt het aanwezige stof en zand de lucht in geblazen en komt in groente- en siertuinen terecht. Dit gedeelte van de afvalverwerking is niet meegenomen in het onderzoek
 - zwerfvuul
 - langdurig (te) hard rijdend vrachtverkeer kan door de trillingen schade veroorzaken aan de woningen, hetgeen onaanvaardbaar is
 - stank- c.q. geuroverlast
 - het zich niet houden aan bestaande voorschriften, ondanks aandringen en beloftes die steeds weer worden toegezegd
 - regels en voorschriften zijn niet te hanteren (uitspraak van de heer H. Bandsma van de provincie), welke waarde hebben ze dan?
 - particuliere wateronttrekkingsputten zijn zelfs zeer talrijk van vroeger aanwezig, in dieptes variërend van ca. 5 meter tot 110 meter.
 - grondwater en bodemverontreiniging boven B en C waarde met zouten en zware metalen zijn in omvang niet onderzocht.
6. Het gebruikte nul-alternatief is illegaal en mag niet als referentie gebruikt worden, comité kiest voor "min-vijf-alternatief" (illegale bouwwerken verwijderen en de stortplaats tot 10 m afgraven)
7. Onvoldoende onderbouwing van de keuze voor het landschapsalternatief (de keuze is gemaakt op grond van de tot nog toe gedane investeringen, er zou geen geld beschikbaar zijn voor de afwerking, er is wel gezegd dat daar geld voor achteruit was gelegd). De door de gemeente gedane investeringen van de afgelopen jaren waren voor eigen risico en dienen bij de afweging van de verschillende alternatieven geen rol te spelen. Het geld voor de vuilstort is besteed aan andere zaken, het ontbreken van geld voor de uitvoering van het nul-alternatief is de schuld van de gemeente.
8. Uit een onderzoek van TNO (1990) is naar voren gekomen dat er een nader onderzoek nodig was onder de gipsbult, dit is nooit uitgevoerd. Het is slordig dat de gemeente door het MER verplicht wordt om onderzoek uit te voeren. Een dergelijk onderzoek had allang uitgevoerd moeten zijn. Het water is wel verontreinigd met cadmium, zink en nikkel (één zelfs boven de c-waarde) en er is sprake van een zoutbel.
In het MER wordt gesproken over dichtheidsstroming waarbij wordt uitgegaan dat op een diepte van 8 m een laag klei van 2 meter aanwezig is. Een boring van 60 meter diep heeft uitgewezen dat op 11 à 12 meter slechts twee laagjes leemachtig zand van 25 en 5 cm dikte zijn te vinden. Er is geen kleilaag van 2 meter (fout in het MER).
9. Foute referentie gebruikt bij onderzoek naar de kwaliteit van het percolaat, gekozen referentie (foliebakken I en II) is het minst verontreinigd. Waarom dan toch gekozen? De laatste jaren is de

verwerking van afvalstromen tussen de C-waarde en de WCA-waarde enorm toegenomen. Die afvalstoffen zijn in andere foliebakken verwerkt waar geen onderzoek is verricht. Waarom daar niet?

10. Opmerking over de onder- en bovenafdichting: op de stortplaats wordt ook saneringsgrond van benzinstations aangevoerd. Hierin zitten koolwaterstoffen die de folie aantasten. Volgens het MER zou de levensduur van de folie 50 jaar bedragen. Bentoniet zou volgens het MER een levensduur hebben van 30 jaar, maar bentoniet wordt ongeschikt als waterondoorlatende laag als het in aanmerking komt met zout. Door zout en koolwaterstoffen wordt de beschermlaag aangetast.
11. Het Landschapsalternatief is niet haalbaar. Op de berg van 42 meter hoog zal het regenwater binnen 15 minuten zijn weggezakt en het gras kan door de hoogte niet bij het grondwater komen. 's Zomers zal het gras dus niet groen blijven. Daarnaast past het Landschapsalternatief totaal niet in het Groninger landschap. In 1983 is gezegd dat heuvels niet te realiseren waren, in het Landschapsalternatief wordt opnieuw voorgesteld heuvels in te richten. Hoe kan dit?
12. In het MER (p. 88) staat dat zouttektonische bewegingen in de ondergrond optreden en dat in alle boringen de kleilaag op circa 10 m. diepte wordt aangetroffen. Dit is onjuist. Bovendien staat op p. 91 dat de slecht doorlatende laag de zoutdoorlaat alleen vertraagt.
13. Hoe kon door bureau Blauw worden geconcludeerd dat de indikker een verwaarloosbare geuremissie geeft als er geen onderzoek naar is gedaan?
14. Opmerkingen over stof, geur en geluid:
 1. In het MER staat aangegeven dat er 281 ton stof wordt verplaatst. Hierbij houdt men rekening met een onzekerheidsfactor 3 tot en met 10. Bovendien betreft het hier literatuuronderzoek. Is dit zorgvuldig handelen?
NB: 'Good housekeeping' is te vaag en biedt de bewoners geen enkele bescherming.
 2. De geurnorm wordt voor een groot deel van Borgercompagnie en Langeleepte overschreden. De emissie zou 85% gereduceerd moeten worden. De situatie wordt aangemerkt als een knelpuntsituatie. Dan moet de norm binnen 10 jaar bereikt zijn, de stortplaats bestaat reeds 16 jaar en de norm zou dus al bereikt moeten zijn. 16 jaar overlast is te lang.
 3. Voor de geluidemissie worden het gebied aangemerkt als stedelijk gebied, voor geur als agrarisch gebied. Willekeur en onjuist. Het gebied dient als landelijk gebied te worden aangemerkt.
15. Tal van basisgegevens in het MER en de onderzoeksrapporten zijn onjuist. Bijv.- afstand van de dichtsbijliggende woning aan de Langeleepte en de vuilstort is geen 140 maar 100 meter
- de voortuinen aan deze straat zijn geen 10 meter diep maar 5 à 6 meter diep.
16. Het MER is te vaag, oplossingen moeten nog gezocht worden. Bijv. de grondwatervervuiling en het uittredende gas. De bijbehorende rapporten gaan teveel uit van vooronderstellingen en theoretische situaties.

De oplossing van (toekomstige) problemen wordt veel te simpel voorgesteld; geluidsoverlast, lucht-, bodem- en grondwaterverontreiniging zijn nu al grote problemen.

17. Worden de effecten van gasboringen op de leemlaag onderzocht?
18. Twijfel aan de betrouwbaarheid en objectiviteit van het MER aangezien er ambtenaren aan meewerken. Het rapport is zeer subjectief geschreven en geeft maar een weg aan: die van het Landschapsalternatief. Het probeert de vuilstort te rechtvaardigen. Nergens staat geconcludeerd of deze vuilstort en de eventuele uitbreiding verantwoord is.
19. Er zijn te veel leemten in kennis in het MER. Het MER is een onduidelijke basis voor de vergunningverlening. De motivering voor leemten in kennis ontbreekt, hierdoor voldoet het MER niet aan de wettelijke eisen gesteld in de artikelen 41j en 41k van de Wabm. O.a. de motivering voor leemte in kennis ten aanzien van de geuremissie, stofverwaaiing, vogelschade, psychische hinder, geluidsoverlast en de geohydrologische situatie in de bodem ontbreekt.
20. Het is een onjuiste stelling dat de psychische hinder niet te kwantificeren is. Psychische hinder is wel degelijk te kwantificeren en is zelfs groot.
21. Het MER spreekt van een begroeid terrein dat het stof naar verwachting zal opvangen. Waar bevindt zich dat begroeide terrein? Het stof waait nu wel een halve meter op van de wegen.
22. Bezwaar tegen de stortplaats vanwege vermindering van het zonlicht in Borgercompagnie met 1 à 2 uur per dag.
23. Is de Commissie voor de m.e.r. op de hoogte van het planologische gebeuren rond de stort?
24. Het MER is onduidelijk en biedt geen zekerheid. Er zijn veel te veel open einden.
Het MER geeft geen antwoorden op de gevolgen die alle hinderaspecten veroorzaken op de in de omgeving wonende mensen. Er mag alleen een vergunning worden afgegeven als alle leemten in kennis uit het MER zijn gehaald en een grondig onderzoek wordt verricht. Ook moeten het milieuzorgsysteem en het monitoringsprogramma erbij worden onderzocht. Het MER is louter gebaseerd op aannames en veronderstellingen, berekeningen en beschouwingen. Het kan geen basis zijn voor een verantwoorde aanvraag van een Afvalstoffenwetvergunning.
25. Normen waar men niet aan kan voldoen worden als knelpunten aangemerkt, er wordt geen oplossing geboden. Alles wordt ondergeschikt gemaakt aan het willen storten.
26. De overlast van de illegaal opgestelde motoren voor de woningen en de 20 meter hoge afvalbult op nauwelijks 100 meter afstand van de woningen is niet in het MER terug te vinden.
27. Hoe stabiel zijn de ondoordringbare kleilagen? Hoe staat het met de bodemgesteldheid in verband met de druk van 40 meter afval?

28. In de samenvatting van de MER staat niet vermeld dat het huidige bestemmingsplan een maximale hoogte toestaat van 2 meter.
29. Er is totaal geen sprake van enige aansluiting op het recreatiegebied Borgerswold.
30. De eindbestemming 'recreatie' is niet reëel.
31. Het MER bevat halve waarheden en leugens, ongunstige feiten worden niet vermeld (dat er in foliebak 7 niet meer werd gestort na dreiging met een blokkade en dreiging met de Raad van State, in het MER stond 'na klachten van omwonenden')

De passage 'door de situering van het hoogste deel verder van de woningen af, is de belemmering van uitzicht van de woningen minder dan bij de voorgenomen activiteit' is onjuist.

32. Er is geen onderzoek verricht naar het effect van de peilverlaging in de ringsloten op de woningen.
33. Men is het oneens met de conclusies uit het geuronderzoek. Er is gemeten met oostelijke wind, meestal komt de wind uit westelijke richting en dan ruik je de stank wel degelijk.
34. De huidige lokatie is van dien aard dat de overlast die omwonenden ondervinden, niet voldoende kan worden beperkt. Dit geldt met name voor het landschapsalternatief; immers vanwege de hoogte zullen nog meer omwonenden dagelijks worden geconfronteerd met deze vuilstort.
35. Aan de voorwaarden voor het opstellen van een MER is niet voldaan. Het MER biedt geen reële keuzemogelijkheid uit een aantal alternatieven. De alternatieven zijn niet praktisch uitvoerbaar.
36. Bepaalde aspecten in het MER bieden onvoldoende inzicht en garantie voor de beoogde verantwoorde wijze van verwerken van afvalstoffen:
 - A. lokatie
 - B. situering van het stortgebied (het MER gaat uit van een gevoelige ligging, maar de alternatieven voorzien hier niet in).
 - C. stortcapaciteit
 - D. risico's voor grond- en oppervlaktewater (hoewel aangegeven wordt dat de risico's voor grond- en oppervlaktewater in alle alternatieven vergelijkbaar zijn met het nul-alternatief, is herhaalde malen gebleken dat de huidige beheersing van de afvalverwerking reeds een wissel trekt op het grond- en oppervlaktewater)
In het MER staan geen analysegegevens van het grondwater, dat per kwartaal wordt geanalyseerd door het milieulaboratorium. Deze monsters worden getrokken uit diverse peilbuizen rondom de vuilstort. Deze gegevens geven meer informatie over de grondwatervervuiling op langere termijn. Twee analyserapporten van 2 foliebakken is te weinig.
De gevolgen van het veranderen van de grondwaterstand (scheuren in wegen en gevels, landbouw) zijn niet of onvoldoende onderzocht.
 - E. onderafdichting (er is onvoldoende onderzoek verricht naar de belastbaarheid van de onderafdichting bij de verschillende alternatieven. Daarnaast gaat het gepleegde grondonderzoek uit van vooronderstellingen. Er zijn geen uitputtende boringen verricht. Met

- grondbewegingen (zoutkoepels, aardgaswinning, zgn. veendobben, etc.) is geen rekening gehouden)
- F. stof-emissie (stofhinder door de afvalauto's is niet meegenomen in het onderzoek). Het stof dat opwaait van de stort en verwaait bevat schadelijke delen voor de gezondheid. In de omgeving van de stort zijn veel patiënten met kanker.
 - G. geuremissie (er is geconstateerd dat er onvoldoende inzicht is in de afname van geuremissie)
 - H. geluid-emissie (het MER meent dat 50 dBA aanvaardbaar moet zijn, dit is in strijd met de geldende richtlijnen)
 - I. de (voorgestelde) landschapsalternatieven in het MER worden als een verrijking van het veenkoloniale landschap geschetst. Ze vormen evenwel alle, landschappelijk gezien, een ondubbelzinnig, oneigenlijk element in het veenkoloniale landschapskarakter. De recreatieve meerwaarde van een berg is niet aangetoond, daarentegen is dagelijkse verstoring van uitzicht en van zonlicht bij de direct aanliggende woningen een feit)
 - J. psychische hinder (visuele hinder, noodzaak tot een knalapparaat om de vogels weg te jagen, vogeloverlast, onmogelijkheid om tropische vogels te houden, slechte communicatie tussen de gemeente Veendam en de omwonenden)
 - K. gewekte verwachtingen c.q. verkregen rechten
 - L. openstelling
 - M. open einden/onvolkomenheden (de genoemde open einden zijn in hoge mate van belang voor de omgevingseffecten. De essentie van de voorgelegde m.e.r. staat door het incomplete beeld hiermee op gespannen voet)
 - N. belangenverstremming : de Commissie voor de m.e.r. moet in haar advies meewegen dat de provincie tot op zekere hoogte belanghebbende is bij de afvalverwerking Veendam (PAP I en PAP II)
37. In het MER wordt niet over de verantwoordelijkheid gesproken voor de situering van de foliebakken VIII en IX.
38. Volgens de Kroon-jurisprudentie moet de afstand tussen de woningen en de stortplaats minimaal 350 meter bedragen. Waarom ligt deze stort dan op een afstand van 90 meter?
39. De weergave van het verloop van de aanleg van foliebak IX is niet de juiste. In eerste instantie is daar goedkeuring aan gegeven door omwonenden. Deze goedkeuring is later, op grond van een te kleine afstand tussen stort en woningen, ingetrokken. De gemeente heeft vervolgens besloten de bak op 140 meter afstand aan te leggen (in plaats van de in eerste instantie genoemde 90 meter). De landelijke afstand bedraagt echter 350 meter.
40. De voorgestelde alternatieven (wijzigingen) vormen een onaanvaardbare extra belasting voor het leven (woon- en leefgebied).
41. Ten onrechte wordt in het MER uitgegaan van een bestaande situatie. De m.e.r.-plicht is gebaseerd op een nieuwe situatie: uitbreiding met 1,8 miljoen m³.
42. Voorstel om de stort af te bouwen voor het jaar 2000. Intussen veel aanplant toepassen ter vermindering van hinder omwonenden. Zodanig aanplanten dat nu reeds wordt toegewerkt naar een recreatieve bestemming.

43. De gipsafvalhoop, die dicht gelegen is achter de woningen, voldoet niet aan eerder gemaakte afspraken. De onderafdekking ontbreekt en meerdere voorschriften zijn niet nageleefd.
44. De huidige locatie is zowel op planologische als op milieuhygiënische gronden onverantwoord.
45. Woonomgeving: het aanwezig zijn van een afvalverwerking op minder dan 350 meter van woonhuizen is onaanvaardbaar.
46. De lange exploitatieduur legt een te zware belasting op aanwonenden van de afvalverwerking, nu al reeds 16 jaar.
47. De verkeersintensiteit van en naar de afvalverwerking vormen voor een zeer lange duur een bedreiging voor een woonklimaat en de verkeersveiligheid in het dorp Borgercompagnie.
48. Een omwonende wil als grondgebruiker een garantie voor vrijwaring van verontreiniging van zijn landbouwgrond c.q. landbouwproducten; dit zowel op korte danwel lange termijn.
49. De bestemming tot afvalstort en verwerkingsgebied is in strijd met de Nota 2000 en de Herinrichtingswet en is uit planologisch als milieuhygiënisch oogpunt onaanvaardbaar.
50. Er wordt niet voldaan aan het gescheiden houden van het afval met als gevolg ademhalingsproblemen, slapeloosheid, ziekte-, besmettings- en doodsoorzaken.
51. Uitbreiding van de afvalstortverwerking voldoet niet aan de hiervoor geldende wetgevingen.
52. Extra stortcapaciteit en langere stortduur vormen een dusdanige gevaarlijke situatie dat dit voor de samenleving dodelijke gevolgen heeft.
53. De landschappelijke en recreatieve waarde van de omgeving wordt met uitsterven bedreigd.
54. De lagere overheid is tot heden niet in staat geweest de huidige omvang en capaciteit van de stort milieu-neutraal te beheersen.
55. De technische voorzieningen, in het licht van de bedoelde uitbreiding, geven geen enkele garantie voor een veilige stort en een beheersbare afbouw in de toekomst.
56. Het niet reserveren van het totale financiële voordeel van de huidige stort voor een toekomstige sanering is een ondermaats beleid.
57. Het ontbreken van een calamiteitenplan duidt op een lichtvoetige wijze, waarmee de betrokken overheden het totale pakket van aanpak benaderen.
58. Geen vertrouwen in het naleven van de voorschriften en de controle erop.
59. Vrees voor waarde-vermindering van onroerend goed.

Reactie van Comite Omwonenden Vuilstort

- blz. 1 toevoegen : aan de n.o.-zijde lintbebouwing Langeleegte
- blz. 4 wijzigen : hoogte oude vergunning is 10 meter
- blz. 6 wijzigen : toegestane hoogte werd op deze wijze ver overschreden
- blz. 15 wijzigen : geaccidenteerde karakter is verwaarloosbaar
- blz. 16 opmerking: provinciale weg en talud 1:3 hebben niets met elkaar te maken
- blz. 20 wijzigen : hoogte oude vergunning 1983 is 10 meter
- blz. 25 wijzigen : hoogte oude vergunning 1983 is 10 meter
- blz. 32 wijzigen : bestemmingsplan 1972 max. 50 ha.
maximale hoogte 2 meter en geen bebouwing

Gewenste inhoudelijke wijzigingen van de startnotitie en uit te voeren onderzoeken:

- A1. Meer nadruk op de gezondheidstoestand van de omwonenden
 - periodiek bevolkingsonderzoek
 - jaarlijks bodemonderzoek tuinen
 - regelmatige emissie controle
 - snuffelpalennet rondom de vuilstort
- A2. Meer aandacht voor de flora en fauna
 - onderzoek boomsterfte rondom de vuilstort
 - onderzoek boomsterfte rondom Kappe
 - onderzoek vogelsterfte
 - onderzoek boomsterfte aan de Langeleegte
- A3. Meer aandacht voor het milieu
 - onderzoek waterkwaliteit Borgerswold
 - onderzoek grondwater bij omwonenden
 - onderzoek uitstoot Kappe
 - onderzoek uitstoot EGD motoren
 - emissie-onderzoek vuilstort
 - bodemonderzoek rondom de stort
 - bodemonderzoek tuinen omwonenden
 - onderzoek uitwerpselen meeuwen e.d.
 - bodem- en grondwateronderzoek onder de stort
 - onderzoek samenstelling biogas
 - onderzoek gasuittreding buiten de stort
 - onderzoek grondwaterpeil bij de omwonenden
 - onderzoek slib uit de bandenspoelplaats
- A4. Algemeen
 - onderzoek te gebruiken afdek materiaal
 - onderzoek stankoverlast
 - onderzoek stofoverlast
- A5. Opstellen "rampenplan" t.b.v. omwonenden
 - onderzoek mogelijkheid op calamiteit
- A6. Herziening referentie-situatie
 - de referentie-datum voor de MER dient de openingsdatum van de stort te zijn; ook datgene wat er al ligt moet worden meegewogen in de MER.
- A7. Meer aandacht voor de landschappelijke aspecten
 - welke maximale hoogte is aanvaardbaar
 - oppervlakte van de stort

- A8. Bedrijfseconomische aspecten dienen een ondergeschikte rol te spelen. Met name op deze locatie dient de nadruk te worden gelegd op de hierboven genoemde aspecten. Het woon- en leefklimaat van omwonenden dient de hoogste prioriteit te hebben.
- A9. Gezien de ongelukkige locatie van de locatie zou het volgende in de MER moeten worden bekeken :
- is sluiting huidige locatie wenselijk
 - is er een alternatieve locatie
 - verkleining oppervlakte huidige locatie
 - verlaging van de hoogte
 - is huidige locatie niet totaal ongeschikt voor zo'n gigantische vuilstort
- A10. Alle relevante zaken dienen daadwerkelijk te worden onderzocht en men dient zich niet te beroepen op literatuurstudies.
- A11. Omwonenden dienen schadeloos te worden gesteld.

Reactie van H.J.Doorbosch te Borgercompagnie over het MER

De heer Doorbosch maakt bezwaar tegen de inschatting en berekeningen van landbouwschade en opbrengst door verlaging van het grondwaterpeil in de landbouwkavel ten noorden van de noordelijke ringsloot, zoals omschreven in Bijlage II van het MER-rapport.

De berekening van 20 m. breed en 250 m. lang is geen 1 ha. maar 0,5 ha. Vervolgens wordt de wateroverlast alleen in de tweede helft van de winter en in het vroege voorjaar gesignaleerd. De vraag kan dan ook gesteld worden of er voor de landbouw 14-21 % voordeel wordt behaald. Mijn inziens en na raadpleging van een deskundige van het Landbouwschap klopt dit niet. De droogteschade wordt in het groeiseizoen niet gecompenseerd door afname water"overlast" in de winter!

De schade zal dus veel hoger zijn, nl. de netto-opbrengstderving van 3-2 % van de volgende gemiddelde geldopbrengsten:

	bruto
3% tot 2% x 50% zetmeelaard.	a Fl 6.400,- /ha
25% bieten	a Fl 8.000,- /ha
25% granen	a Fl 4.000,- /ha

- 2 a 3% x Fl 62,- per jaar!

Reactie van mr. ing. W.H.Hiemstra over het MER-rapport

Namens de heer D.T.H. Prins, wonende te Veendam aan het adres Langeleege 190 (9641 GZ) cliënt, maak ik gebruik van de mogelijkheid om opmerkingen te maken, ten aanzien van de bovenvermeld MER. Cliënt treedt op als woordvoerder van het comité Omwonenden Vuilstort Veendam. In het navolgende zal ik steeds spreken over het comité.

B1. Het Comité is van oordeel dat het MER onjuist en onvolledig is, althans niet in overeenstemming met de wet en de opgestelde richtlijnen. Het MER is in deze vorm niet aanvaardbaar, zodat de besluitvormingsprocedure moet worden stilgelegd. In gevolge art. 4lab Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne moet de vergunningaanvrager dan niet ontvankelijk worden verklaard.

B2. In zijn algemeenheid merkt het comité op dat het MER zich, voor wat de concrete informatie betreft, beperkt tot een beschrijving van de huidige

situatie. Het blijkt dat nog veel onderzoek verricht moet worden. Voor wat de toekomst betreft staat het MER vol met goede voornemens. Dit is ten ene male onvoldoende om de gevolgen van de voorgenomen uitbreiding in te kunnen schatten, zodat niet bepaald kan worden dat voortzetting c.q. uitbreiding milieuhygiënisch verantwoord is. Bij de opstelling van het MER hebben kennelijk twee uitgangspunten centraal gestaan. In de eerste plaats moeten reeds gedane investeringen worden terugverdiend en in de tweede plaats is er geen alternatief voor de huidige lokatie. Binnen deze randvoorwaarden moeten alle alternatieven vallen. Hierdoor komen de alternatieven dicht bij elkaar te liggen.

Onderstaand is het MER getoetst aan de Richtlijnen voor de inhoud van het milieueffectrapport "Afvalverwerking Veendam" van uw college d.d. 12 mei 1992. De nummering tot de richtlijnen wordt aangehouden.

1. Inleiding

B3. Op pagina 1 van het MER wordt ten onrechte de in 1990 verleende vergunning als uitgangspunt genomen. Deze beschikking is vernietigd en derhalve rechtens niet relevant. Uitgangspunt dient te zijn de in 1983 verleende vergunning.

Op pagina 2 van het MER wordt de kroonjurisprudentie met betrekking tot de in acht te nemen afstand ten opzichte van de woonbebouwing als bijkomend argument genoemd om voor het landschapsalternaties te kiezen. Hiermee wordt de zaak op zijn kop gezet. De kroonjurisprudentie leidt immers dringend tot een beperking van het stortoppervlak. Teneinde toch de beoogde capaciteit te behouden zal uitbreiding "naar boven" plaats moeten vinden.

2.1. Beleidsuitgangspunten en probleemstelling.

B4. Het probleem is dat het PAP II is afgelopen en dat terzake van de afvalstoffenproblematiek in de provincie Groningen nog geen opvolgend plan is vastgesteld. Nu het beleidsuitgangspunt ontbreekt kan van concrete uitwerking slechts in vage bewoordingen sprake zijn.

Het is overigens opvallend dat in het MER met geen woord gerept wordt over alternatieve lokaties. De onderbouwing van de keuze voor voortzetting op dezelfde plaats ontbreekt. Dit is een ernstig gemis. Bij de behandeling van het GFT afval gaan de gedachten echter wel uit naar een andere lokatie. Kennelijk is het daarbij wel mogelijk. De in de richtlijn genoemde concrete aspecten worden slechts summier en in algemene bewoordingen in het MER behandeld.

De volgende aspecten ontbreken:

- Herkomst van alle te storten afvalstoffen;
- Calamiteiten situaties;
- Be- en verwerkingscapaciteit per afvalsoort;
- Kans op het ontstaan van over- of ondercapaciteit.

2.2. Doel van het voornemen en de lokatiekeuze.

B5. In het MER wordt niet aangegeven op welke wijze het initiatief bijdraagt aan de verbetering van de milieukwaliteit door preventie en hergebruik. Van een dergelijke bijdrage kan ook geen sprake zijn, nu storten en preventie/hergebruik elkaar uitsluitende activiteiten zijn.

B6. Essentieel is het ontbreken van de motivering die ten grondslag heeft gelegen aan de lokatiekeuze. Op pagina 13 van het MER wordt alleen gesteld

dat het realiseren van nieuwe stortmogelijkheden op plaatsen waar deze nu nog niet aanwezig zijn heel moeilijk is. Als reden wordt opgegeven dat verwachtingen ten aanzien van de te ontvangen afvalstromen niet nauwkeurig te omlijnen zijn. Deze motivering is een open deur en geldt voor elke stortplaats. Het kan nooit een criterium voor een lokatiekeuze zijn. Naar het oordeel van het comité is er nooit sprake geweest van een serieus onderzoek naar een andere lokatie, zodat ook niet te motiveren valt waarom juist de huidige lokatie uitgebreid dient te worden. Een en ander klemt meer, daar de huidige situatie ernstige bezwaren oproept.

3. Te nemen en genomen besluiten.

B7. In het MER ontbreekt een beschouwing over de privaatrechtelijk gesloten en nog te sluiten overeenkomsten. Een en ander is van belang in verband met de verdeling van de verantwoordelijkheden en aansprakelijkheid onderling en jegens de vergunninghouder van op de inrichting gevestigde bedrijven. Uit het ontbreken van deze beschouwing kan het comité alleen maar afleiden dat de gemeente Veendam en de betrokken bedrijven aan deze aspecten geen aandacht hebben besteed.

4. Voorgenomen activiteiten en alternatieven.

B8. Nogmaals wordt opgemerkt dat de keuze voor het landschapsalternatief, gelet op de kroonjurisprudentie, een gedwongen keus is. Zodra immers het oppervlak en de capaciteit bekend zijn ligt de storthoogte vast. Onder 4.1.1. van het MER wordt een algemene beschrijving van de huidige situatie gegeven. Opvallend is het grote aantal verwijzigingen naar nader onderzoek. Hieruit blijkt dat concreet weinig bekend is over de huidige lokatie.

Gelet op de richtlijnen ontbreken in het MER de volgende elementen.

4.1.2. lokatie- en inrichtingsaspecten.

De mogelijkheden en beperkingen van de uitbreiding op de definitieve beheersing c.q. eeuwige nazorg van de bestaande stort.

4.1.3. Omvang van de stortplaats.

Specifieke gegevens omtrent de verschillende categorieën afvalstoffen, waaronder organisch stofgehalte, stortbaarheid en vochtgehalte, soortelijke massa voor en na storten.

4.1.4. Aanleg van de stortplaats.

- Aanbrengen en functioneren van een monitoringssysteem voor effecten op de omgeving, ten behoeven van de gebruiks- en nazorgfase;

Ontsluiting van het gebied met boven- en ondergrondse technische infrastructuur (wegen, riolering e.d.);

De ligging van de parkeerplaatsen, wacht-, manoeuvreerruimte voor transportmiddelen.

4.1.5. Gebruik en beheer van de stortplaats.

De methode van (fysieke) controle op het aanbod en de registratie van aangevoerde afvalstoffen, het eventuele gebruik hierbij van een stortvloer;

De wijze waarop afvalstoffen, waarvoor geen vergunning tot storten is verleend, worden doorgeleid.

De wijze van en de frequentie waarmee in de periode waarover controle zal plaatsvinden op:

* de verwerking en het storten van aangevoerde afvalstoffen;

* het eventuele optreden van lekkages van de milieubeschermdende voorzieningen;

* de afwerking van het stort;

* storthoogte, wijze van compartimenteren, welke verdichtingsfactoren etc.).

Het (eventuele) gebruik van bepaalde stortcompartimenten voor afval van specifieke samenstelling.

Corrigerende maatregelen bij de constatering van lekkage en calamiteiten. De wijze van beheer, onderhoud en zonodig herstel van de voorzieningen en opgetreden schade.

Frequentie van aan- en afvoer, met fluctuaties per periode (dag- week- en jaargetijde).

4.1.7.

Onttrekken en benutten van stortgas.

Bij een beschrijving van het gebruik van stortgas als brandstof voor de verbonden warmtekracht- en indikinstallaties, dienen met name de vrijkomende emissies van geluid en trillingen, afvalwater, stank, stof en andere luchtverontreinigende componenten te worden behandeld.

De mogelijke risico's en de gevolgen van explosie, zowel bij het onttrekken, behandelen en gebruiken, als bij het (mogelijke) ontwijken van het stortgas, uit de stortplaats; hierbij moet ook worden ingegaan op het handelen in geval van eventuele calamiteit.

De techniek die wordt toegepast om een zo volledig mogelijke verbranding tijdens het affakkelen te verkrijgen en roeten te voorkomen.

4.1.8. Waterzuiveringsinstallatie.

De herkomst, omvang en kwaliteit van de afvalwaterstromen.

Dimensionering van de zuiveringinstallaties gerelateerd aan het verwachte aanbod van te zuiveren water en omvang van eventuele buffercapaciteit.

De wijze en effectiviteit van de waterzuivering.

Aard en omvang van hulp- en reststoffen.

Wijze van verwijdering van de reststoffen en afvoer van het voorgezuiverde afvalwater, eventueel gescheiden afvoer van regenwater.

Maatregelen ter voorkoming van eventuele stankhinder.

Voorzieningen en maatregelen in geval de installatie buiten werking raakt.

Nu blijkt dat zoveel essentiële gegevens ontbreken heeft het geen zin om verder in detail in te gaan op de alternatieven.

B9. Ten aanzien van hoofdstuk 5 van de richtlijnen worden de volgende opmerkingen gemaakt.

5.2. Abiotische aspecten.

De volgende gegevens ontbreken:

-Afvoersystemen voor neerslag, drainageweerstanden.

-Lokale en regionale waterhuishoudkundigen en geohydrologische situatie en de bijbehorende relevante kenmerken en parameterwaarden waaronder (grond-) waterstanden, geohydrologische schematisering en aanwezige openbare particuliere grondwaterwinningen en daarooe behorende intrekgebieden.

-Ligging van de stortzool van de verschillende deelgebieden ten opzichte van het oorspronkelijke maaiveld, de grondwaterspiegel en ten opzichte van NAP.

-Waterbalansen van de bestaande stortplaats voor een gemiddeld jaar, een droog en nat seizoen, op grond waarvan wegzuiging naar het eerste en tweede watervoerpakket wordt berekend.

Hoofdstuk 6,7, en 8 van de richtlijnen.

B10. Nu uit het voorgaande blijkt dat het fundament voor het MER ondeugdelijk is kan niet worden aangegeven wat de gevolgen voor het milieu zijn. Vergelijking van de verschillende alternatieven is op basis van het MER niet verantwoord. Uit het MER blijkt dat er nogal wat leemten in kennis zijn. Dit betreft overigens alleen de aspecten die in het MER zelf aan de orde zijn gekomen. Omtrent de aspecten die niet aan de orde zijn gekomen (zie boven) wordt -uiteraard- niets vermeld omtrent de leemten in kennis.

Het comité is er zich van bewust dat de milieuproblematiek rond het stort complex is. Dit laat echter onverlet dat het MER met grote zorgvuldigheid opgesteld dient te worden, hetgeen in casu niet gebeurd is. Acceptatie van het MER in deze vorm zou betekenen dat er premie op haast wordt gesteld. De wetgever heeft beoogd met het invoeren van de MER-procedure waarborgen ten behoeve van het milieu te creëren. Dit uitgangspunt dient te allen tijde voorop te staan.

Namens het comité verzoek ik u het MER niet te aanvaarden.

Reactie van de heer E.D.Looijenga en anderen

De heer E.D.Looijenga heeft, mede namens een groot aantal aan- en omwonenden een bezwaarschrift ingediend, waarbij ook de inhoud van het MER is getoetst aan de Richtlijnen. De tekst van de Richtlijnen is per onderdeel naast het bezwaar geplaatst. Onderstaand zijn de bezwaren opgesomd:

- 1 Toetsing inhoud van het MER aan de richtlijnen
 - 1.1. *Beleidsuitgangspunten en probleemstelling (2.1)*

De richtlijn is ten aanzien van bijzondere en calamiteuze situaties niet uitgewerkt.
 - 1.2. *Doel van het voornemen en lokatiekeuze (2.2)*

De lokatiekeuze is onvoldoende onderbouwd:
 - 1.2.1 *Planologische ligging:*
 - a. de afvalverwerking ligt op ca. 1 km ten westen van de woonkern van de gemeente Veendam;
 - b. naast een recreatiegebied met o.a. een volkstuintencomplex;
 - c. een gebied met veel aanwezige of nog te realiseren met elkaar in verbinding staande waterpartijen.
 - d. geen gegevens beschikbaar omtrent de geologische samenstelling van de bodem.
 - e. aan het bestemmingsplan Sorghvliet- West 1972 kunnen rechten worden ontleend ten aanzien van de bepaling dat het "open en grootschalig" karakter van de veenkoloniën gehandhaafd dient te blijven.
 - 1.2.2 Milieu-overwegingen worden in dit kader in het MER niet vermeld.
 - 1.2.3 Andere lokaties worden in de afweging niet betrokken.

- 1.3. *Te nemen en genomen besluiten (3).*
De richtlijn t.a.v. het opnemen van "Privaatrechtelijk gesloten en nog te sluiten overeenkomsten ten aanzien van de verdeling van de verantwoordelijkheden en aansprakelijkheid onderling en jegens de vergunninghouder van de op de inrichting gevestigde bedrijven" is niet opgevolgd.
- 1.4. *Voorgenomen activiteit, Algemeen (4.1.1.).*
Aan de voorwaarde van aansluiting bij het interne milieuzorgsysteem kan niet worden voldaan, omdat dit nog ontwikkeld moet worden.
- 1.5. *Voorgenomen activiteit, Omvang van de stortplaats (4.1.3.)*
De lijst van specifieke gegevens is niet volledig omtrent de volgende categorieën afvalstoffen, kolkenslib, plantsoenafval, gips, afval >C maar <WCA, grond <C en veegvuil.
- 1.6. *Voorgenomen activiteit. Gebruik en beheer van de stortplaats (4.1.5)*
Het aspect "frequentie van aan- en afvoer" is met betrekking tot de fluctuaties per jaar(getijde) niet uitgewerkt.
- 1.7 *Voorgenomen activiteit, Waterzuiveringsinstallatie (4.1.8)*
De volgende aspecten komen in het MER niet aan de orde:
 - 1.7.1 van de afvalwaterstromen: herkomst, omvang en kwaliteit
 - 1.7.2 maatregelen ter voorkoming van eventuele stankhinder;
 - 1.7.3 voorzieningen en maatregelen in geval de installatie buiten werking raakt;
- 1.8 *Voorgenomen activiteit. Eindafwerking, nazorg en herinrichting van de stortplaats (4.1.9)*
De alarmconcentraties om aan te geven dat het isolatiesysteem faalt worden niet genoemd.
- 1.9 *Leemten in kennis en evaluatie achteraf (8)*
De reden van het ontbreken van informatie wordt in het MER niet aangegeven ten aanzien van de volgende leemten in kennis:
 - 1.9.1 de verspreiding van stof buiten het terrein van de afvalverwerking
 - 1.9.2. de samenstelling van dit stof is niet bekend;
 - 1.9.3. er zijn geen meetgegevens van de afgassen van de affakkelininstallatie en de gasmotoren;
 - 1.9.4. de hoeveelheid verneveld calciumchloride (CaCl_2) in de nabijheid van de indikinstallatie is niet bekend;
 - 1.9.5. de verontreiniging ten gevolge van dichtheidsstroming is niet voldoende bekend;
 - 1.9.6 er is geen onderzoek gedaan ter bevordering van de door de landbouwers in de omgeving genoemde overlast door meeuwen en kraaien.

- 1.10 De samenvatting dient aan een zo breed mogelijk publiek voldoende inzicht te geven voor de beoordeling van het MER.
- 1.10.1 Het teken (C) in het colofon van het MER doet geen recht aan het kenbaar maken van de samenvatting van dit rapport aan een zo breed mogelijk publiek.
- 1.10.2 De gemeente Veendam heeft het MER ter inzage gelegd. Op verzoeken van om- en aanwonenden om een exemplaar van het MER en de bijbehorende stukken in hun bezit te krijgen is veelal afwijzend gereageerd.

2 Eemklei

Het bestaan van een Eemkleilaag met een dikte van 1 tot 2 meter op een diepte van 10 tot 12 meter is in het MER niet duidelijk. Is deze laag aanwezig?

Er worden allerlei uitvoeringsvarianten op gebaseerd ten aanzien van grondwaterbeheersing, het plaatsen van schermen, e.d.

- 2.1. De theorie over het bestaan van de Eemkleilaag stamt uit het DGV TNO rapport 1990, blz. 21 van bijlage 3; figuren 11 en 12. Hier wordt uitgegaan van een aantal elektromagnetische sonderingen die op twee manieren geïnterpreteerd kunnen worden.
- 2.1.1 Figuren 11 en 12 uit het DGV TNO rapport geven deze beide interpretaties weer.
- 2.1.2. In het DGV TNO rapport wordt gesteld dat boringen nodig zijn om de juiste keuze tussen de beide interpretatiemodellen om het continue profiel -te weten wel of geen kleilaag aanwezig- te verifiëren. Bovendien heeft de *commissie voor de milieu-effectrapportage* in haar brief aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen met kenmerk U542-92/Si/mp/403-25 van 13 april 1992 (zie bijlage 1) het volgende gesteld:

" Naar verwachting zullen meer dan de nu gebruikelijke isolatiebeheer- en controlemaatregelen nodig zijn voor de gehele inrichting, als gevolg van de geohydrologische kwetsbare situatie. Deze kwetsbaarheid wordt veroorzaakt door de aanwezigheid van zodanig doorlatende lagen onder de stort, dat verontreinigingen zich ongecontroleerd kunnen verspreiden in het grondwater. Een complicerende factor is bovendien de grondwateronttrekkingen voor industrieel en drinkwatergebruik in de nabije omgeving. Beperking of uitbreiding van deze onttrekkingen hebben directe invloed op de snelheid en richting van grondwaterstromingen onder de stortplaats".
- 2.1.3 In het MER wordt gesproken over een laag Eemklei die in alle boringen rond de stort is aangetroffen. De gegevens uit de rapporten van die boringen zijn niet opgenomen in het MER.

RIJKS GEOLOGISCHE DIENST	GEOLOGISCH ARCHIEF
RIJKSINSTITUUT VOOR DRINKWATERVOORZIENING	GEOHYDROLOGISCH ARCHIEF

PROVINCIE: GRONINGEN

GEMEENTE: VEENDAM

BORING VERRICHT DOOR: RGD. (distrikt Noord).

- 2.1.3 Wij beschikken over gegevens van een boring in de onmiddellijke omgeving van de stort die een ander licht werpen op het (niet) aanwezig zijn van de laag Eemklei van 1 tot 2 meter dik.
- 2.2. De aanwezigheid van de laag Eemklei wordt als uitgangspunt genoemd voor:
- 2.2.1 de beheersing van grondwaterverontreinigingen onder en rondom de afvalverwerking.
- 2.2.2 zettingen in het terrein;
- 2.2.3 een uitvoeringsvariant, waarbij verticale schermen rondom de gehele bestaande stort worden aangebracht;
- 2.2.4 de vertragende werking op de verticale stroming van zout;
- 2.2.5 de effecten van het peil in de ringsloot op de afvoer, als vermeld in bijlage 3b;
- 2.2.6 het tegengaan van de verspreiding van de dichtheidsstromingen;
- 2.2.7 het "Plan van aanpak"
- 2.2.8 de besliscriteria voor al of niet sanering na onderzoek grondwaterverontreiniging

3 GIPSBULT

- 3.1. Er zijn duidelijk wel particuliere (industriële en privé) wateronttrekkingsputten in de omgeving aanwezig.
- 3.2. In tegenstelling tot hetgeen in het DGV TNO rapport 1990 wordt aanbevolen, is tot op heden (periode van ruim 2 jaar) nog geen (veld)onderzoek gedaan naar de aard en omvang van grondwaterverontreiniging in de omgeving van de gipsbult.
- 3.3. Uit analyses blijkt dat de ionenbalans niet klopt. Er is geen nader onderzoek verricht.

4 geur-emissie

- 4.1. Wanneer in de bestaande situatie van de afvalverwerking als een "knelpuntsituatie" wordt uitgegaan van een norm van $<10 \text{ ge/m}^3$ 98 percentiel, kan geconstateerd worden dat deze situatie al sinds 1976 bestaat. Verlenging van deze knelpuntsituatie is dus niet aan de orde.
- 4.2 De geur-emissie moet met 85% worden teruggedrongen om de norm van 1 ge/m^3 98-percentiel te halen.

Dit is op basis van de volgende zaken niet haalbaar.

- 4.2.1 In tegenstelling tot hetgeen in de gedoogbeschikking onder artikel 4.6.4. gestelde, wordt in het MER uitgegaan van het niet meer dagelijks afdekken van het stortfront. Dit heeft een verhoging van de geur-emissie tot gevolg.
- 4.2.2. In het MER wordt uitgegaan van het feit dat in 1994 door het gescheiden inzamelen van afval, de fractie GFT met 70% afneemt. Dit percentage is te laag om tot een geur-emissievermindering van 85% te komen. Bovendien is de gehele geur-emissie niet uitsluitend en alleen aan de GFT-fractie toe te schrijven, maar ook aan andere afvalcomponenten, bijvoorbeeld Avebe-slib.

8 aanleg foliebak

- 8.1. De voorstelling van zaken bij de aanleg van foliebak IX is volstrekt onjuist.
De direkt aanwonenden werden in september 1991 op het gemeentehuis ontboden, alwaar werd gemeld dat foliebak IX op een afstand van 90 meter achter de woonbebouwing zou worden aangelegd, aansluitend op foliebak VIII. Na aanvankelijke akkoordverklaring hebben de direkt aanwonenden na informatie van buiten dit weer ingetrokken. De foliebak is toen op een afstand van 140 meter (50 meter verder) aangelegd.
De gemeente Veendam moet op dat moment reeds op de hoogte zijn geweest van de aanwezigheid van een aantal Kroonbesluiten (27 sept.'90, 2 april '91 en 20 aug.'91), zoals dat nu in het MER staat vermeld, waarin over een afstand van minstens 250 c.q. 350 meter tot de woonbebouwing wordt gesproken.

9 Redactionele fout

- 9.1. Op bladzijd 34 van het MER wordt verwezen naar figuur 4.1.2a. Deze figuur sluit niet aan bij de tekst.

10 Veendobben

- 10.1 De exakte plaats van de Veendobbe(n) wordt met behulp van sonderingen, boringen en hoogteligging van het maaiveld bepaald, nadat uit

literatuuronderzoek een tweetal (overlappende) varianten naar voren komen.

Ten westen van het onderzochte gebied, moeten zich -ook onder de bestaande stort- nog een aantal veendobben bevinden, met name in de nabijheid van de gipsbult. Dit blijkt uit verklaringen van landbouwers, die in het verleden regelmatig door de aanwezigheid van deze veendobben met hun landbouwmachines zijn weggezakt.

11. Calamiteitenplan

- 11.1 Een calamiteitenplan is niet aanwezig. Volgens een uitspraak op de gehouden hoorzitting op 14 januari 1993 is de gemeente Veendam ook niet voornemens een dergelijk plan op te stellen. Gezien de vele onzekerheden die uit het MER naar voren komen en gelet op de aard en hoeveelheden van de vervuilende stoffen, lijkt dit wel noodzakelijk.

12 Horizon

- 12.1 De foto's van het zijaanzicht van de maquette geven een vertekenend beeld van de werkelijke situatie. Deze foto's zijn op zeer ruime afstand van de afvalverwerking genomen. Het beeld voor de direkt aanwonenden is een heel andere, hetgeen blijkt uit bijgaande foto, gemaakt in januari 1993. De hoogte van de stort is \pm 14 meter (11,5 meter vuil en een dijkje van 2,5 meter hoog). Hier moet conform het Landschapsalternatief nog bijna het driedvoudige bij op worden gedacht.

13 Leemten in kennis

- 13.1. Naast de 9 in het MER genoemde, is op grond van aannames en theoretische berekeningen voor diverse aspecten evenzeer sprake van leemten in kennis. Dit geldt bijvoorbeeld voor:

13.1.1. geur-emissie

13.1.2. geluid-emissie;

13.1.3. biotische aspecten;

13.1.4 landschap;

13.1.5 volksgezondheid en veiligheid

- 13.2 Een aantal zaken is bij het opstellen van het MER niet in ogenschouw genomen, zodat deze eveneens als leemten in kennis kunnen worden beschouwd:

13.2.1. de aanwezigheid -op minder dan 900 meter- van een gaslokatie van de NAM ten zuiden van het gebied van de afvalverwerking;

- 13.2.2. de aanwezigheid - op een afstand van \pm 1000 meter - van een zoutwinningsterrein ten noordwesten van het gebied van de afvalverwijdering;
- 13.2.3 de invloed van de op geringe afstand aanwezige hoogten in het landschapsalternatief op de hoeveelheid direkte zonne-uren in de woonbebouwing van Borgercompagnie (het moment van zichtbare zonnepopkomst wordt uitgesteld).
- 13.3 De psychische hinder voor om- en aanwonenden is niet te kwantificeren volgens het MER. Er is echter geen poging ondernomen dit te onderzoeken.

Bezwaar van mr. ing. W.H.Hiemstra tegen aanvraag afvalstoffenwetvergunning

Geacht College,

Names de heer D.T.H. Prins, wonende te Veendam aan het adres Langeleegte 190 (9641 CZ), maak ik bezwaar tegen opgemelde aanvraag.

De heer Prins is woordvoerder van het Comité Omwonenden Vuilstort Veendam. Korthedshalve zal ik in het navolgende spreken over het Comité.

C1.

Het Comité is van oordeel dat de gevraagde vergunning dient te worden geweigerd omdat verlening niet in overeenstemming is met een krachtens artikel 4, 21, 25 of 26 Afvalstoffenwet voor de provincie geldend plan. Immers het tweede afvalstoffenplan bestrijkt de periode 1987-1992, zodat voor de periode waarvoor de vergunning wordt gevraagd het toesingskader ontbreekt. Nu er niet getoest kan worden kan de vraag of er overeenstemming is niet bevestigd worden beantwoord. Artikel 40 Afvalstoffenwet bepaalt imperatief dat de vergunning dan geweigerd dient te worden.

C2.

Het Comité is van oordeel dat indien aan het tweede afvalstoffenplan een "verlengde" werking toegeschreven zou kunnen worden - quod non - de aanvraag in strijd is met dit plan. Hoewel niet expliciet vermeld, gaat het tweede Afvalstoffenplan alleen uit van het afval dat ontstaat binnen de grenzen van de provincie Groningen. In het verleden is meerdere malen voorgekomen dat afval afkomstig van buiten de provincie in Veendam is gestort. Uit de aanvraag blijkt niet dat deze lijn niet zal worden voortgezet. Het is opvallend dat onder 3.1. ad 1 van de aanvraag wel de aard en de hoeveelheid van de afvalstoffen wordt aangegeven maar niet de herkomst. In dit verband wordt verwezen naar artikel 3 lid 1 sub f van het Vergunningenbesluit Inrichtingen Afvalstoffenwet, waarin is bepaald dat in de aanvraag tevens de herkomst van de afvalstoffen vermeld dient te worden. Vanwege het ontbreken van dit essentiële gegeven dient de aanvraag (alsnog) niet ontvankelijk te worden verklaard.

C3.

Artikel 40 Afvalstoffenwet bepaalt dat de vergunning ook wordt geweigerd indien de verlening in strijd is met het belang van de bescherming van het milieu.

In ieder geval is verlening evident in strijd met de belangen van de omwonenden, georganiseerd in het Comité.

Het Comité is van oordeel dat bij de beantwoording van de vraag op elke wijze het milieu beschermd moet worden van een rechtens legale situatie uitgegaan dient te worden.

Op 18 oktober 1983 heeft uw College een vergunning inzake de Afvalstoffenwet verleend. Deze vergunning is definitief geworden en is nog geldig tot 9 maart 1994.

C4.

Op basis van deze vergunning kunnen in de inrichting afvalstoffen op of in de bodem worden gebracht.

Het onttrekken van stortgas, het opwekken van energie met behulp van dat gas en het gebruik van de hierbij vrijkomende warmte voor het indikken van calciumchloride worden niet door deze vergunning gedekt. De beoordeling van de gevraagde uitbreiding dient aan de situatie, zoals gedekt door de lopende vergunning, getoetst te worden. Het Comité is zich ervan bewust dat deze situatie nog slechts in theorie bestaat. Immers in strijd met de bestaande vergunning heeft de gemeente Veendam (met medeweten van de provincie Groningen) op de stort activiteiten ontwikkeld, welke voor de omwonenden - soms ernstige - hinder veroorzaken. Van deze illegale activiteiten hoeven de bewoners niet de dupe te worden, in die zin dat de nu bestaande situatie als uitgangspunt wordt genomen voor de verdere besluitvorming.

C5.

Met de situatie en de vooruitzichten zoals die in 1983 golden kon - met veel tegenzin - nog geleefd worden. Met name wordt hier bedoeld op de omvang en de duur van de overlast. Van groot belang in deze kwestie is de ongelukkige situering van het stort dicht bij de woonbebouwing.

Naast milieubezwaren door het storten zelf, zoals stank, zwerfvuil, stof, ongedierte en bodem- en grondwaterverontreiniging, was er nog overlast door het aan- en afvoerkeer en de visuele hinder.

Vanwege de beperking van de storthoogte tot 10 meter en de daardoor beperkte capaciteit zou de periode van overlast nog te overzien zijn.

C6.

Terzijde wordt nog opgemerkt dat het huidige bestemmingsplan een storthoogte van slechts twee meter toelaatbaar acht.

Gelet op de aanvraag zal de overlast alleen maar verder toenemen.

Naast de hierbovengenoemde aspecten zal er ook sprake zijn van luchtverontreiniging en geluids- en trillingshinder. Verder is te verwachten dat de intensiteit van het aan- en afvoerkeer zal toenemen. De visuele hinder zal sterk toenemen vanwege het ophogen van de storthoogte.

Niet onvermeld mag blijven dat vanwege de capaciteitsuitbreiding de overlast veel langer zal duren dan oorspronkelijk bedoeld.

Uiteindelijk zal gedurende een half mensenleven of nog langer overlast ondervonden worden.

C7.

Tenslotte wordt nog gewezen op het psychische aspect. Juist het feit dat de woonbebouwing zo dicht bij het stort ligt, maakt dat omwonenden nauw bij de activiteiten zijn betrokken. De mogelijkheid van storten van voor de volksgezondheid gevaarlijk afval (het verleden geeft hiervoor indicaties) bedreigt de omwonenden in hun geestelijk welzijn.

C8.

Gelet op het voorgaande kan de vraag of na afloop van de huidige vergunning een nieuwe vergunning verleend dient te worden alleen maar ontkennend beantwoord worden.

Het gegeven dat de gemeente Veendam in strijd met de verleenden vergunning investeringen heeft gedaan doet hier niet aan af. Deze investeringen zijn immers voor eigen risico gedaan omdat de juridische dekking ontbrak.

Omtrent de inhoudelijke kant van de reeds gerealiseerde activiteiten merkt het Comité het volgende op.

Het Comité kan er begrip voor opbrengen dat milieuhygiënische inzichten aan veranderingen onderhevig zijn.

De vraag dringt zich echter op of in deze kwestie er per saldo niet sprake is van een verslechtering van alle relevante milieuaspecten.

Het opvolgen van de aanbevelingen uit de Richtlijn Gekontroleerd Storten zal een positief effect hebben op met name de kwaliteit van het grondwater rond het stort.

Anderzijds - zie hierboven - is er een verslechterend effect op de woonomgeving, zowel qua beleving als qua duur.

De ongelukkige situering van het stort wrekt zich nu.

Tenslotte merkt het Comité op dat het MER niet voldoet aan de wettelijke vereisten, zodat de basis voor een beoordeling van de aanvraag ontbreekt. Korthedshalve wordt verwezen naar de naar aanleiding van het MER gemaakte opmerkingen, welke hier als herhaald en ingelast dienen te worden beschouwd.

Namens het Comité verzoek ik u de gemeente Veendam in haar aanvraag niet ontvankelijk te verklaren, danwel de aanvraag af te wijzen.

Reactie van de Vereniging Dorpsbelangen Borgercompagnie

Naar aanleiding van het MER en de AW vergunningaanvraag inzake de afvalverwerking Veendam, berichten wij u het volgende:

De vereniging van dorpsbelangen Borgercompagnie en het Wijk- en Buurtbeheer, maken namens nagenoeg de gehele bevolking van Borgercompagnie bezwaar tegen de voorgenomen uitbreiding van activiteiten van de gemeente Veendam inzake de afvalverwerking aan de Bergweg in Veendam.

Wij maken bezwaar tegen de volgende aspecten in het MER, omdat deze onderscheidenlijk onvoldoende inzicht en garantie bieden voor de beoogde verantwoorde wijze van verwerken van afvalstoffen.

- A. LOKATIE
- B. SITUERING VAN HET STORTGEBIED
- C. STORTCAPACITEIT
- D. RISICO'S VOOR GROND- EN OPPERVLAKTE WATER
- E. ONDERAFDICHTING
- F. STOF-EMISSIE
- G. GEUR-EMISSIE
- H. GELUIDS-EMISSIE
- I. LANDSCHAP
- J. PSYCHISCHE HINDER
- K. GEWEKTE VERWACHTINGEN
- L. OPENSTELLING
- M. OPEN EINDEN/ONVOLKOMENHEDEN
- N. BELANGVERSTRENGELING

ad A. Lokatie

De huidige lokatiekeuze is gebaseerd op het rapport "vuilverwijdering in de provincie Groningen" (1970). Tegen de huidige inzichten is zowel op planologische als milieuhygiënische gronden de situering van de afvalverwerking te midden van een woongebied en recreatiegebied onverantwoord.

zie produktie: hoofdstuk 1: 1.2; 1.21; 1.2.2; 1.2.3
hoofdstuk 13: 13.2.3

ad B. Situering van het stortgebied

Kroonjurisprudentie geeft aan dat stortplaatsen met een "gevoelige" ligging tenminste 350 meter van woonhuizen gesitueerd dienen te worden. Het MER gaat uit van een gevoelige ligging, doch de alternatieven voorzien hierin niet.

zie produktie: hoofdstuk 8

ad C. Stortcapaciteit

Uitbreiding van stortcapaciteit vormt een aanzienlijke verhoging van risico's, t.a.v. milieu, overlast en beheersbaarheid. Daarnaast biedt van de omschreven alternatieven een voor de woon- en recreatie-omgeving aanvaardbare stortduur. Er kan zonder uitzondering méér dan 40 jaar (inclusief afwerkingsactiviteiten) op ernstige mate van overlast worden gerekend.

zie produktie: hoofdstuk 1: 1.1
hoofdstuk 4: 4.2.1; 4.2.2
hoofdstuk 5: 5.12
hoofdstuk 11: 11.1

ad D. Risico's voor grond- en oppervlakte water

Hoewel aangegeven wordt dat de risico's voor grond- en oppervlaktewater in alle alternatieven vergelijkbaar zijn met het nul-alternatief, is herhaalde malen gebleken dat reeds de huidige

beheersing van de verontreiniging een wissel trekt op het grond- en oppervlaktewater.

zie produktie hoofdstuk 1: 1.1;1.4;1.7.1;1.8;1.9.5
hoofdstuk 2:
hoofdstuk 3
hoofdstuk 10
hoofdstuk 11

ad E. Onderafdichting

Er is onvoldoende onderzoek verricht naar de belastbaarheid van de onderafdichting bij de verschillende alternatieven. Daarnaast gaat het gepleegde grondonderzoek uit van veronderstellingen. Er zijn geen uitputtende boringen verricht.

Met grondbewegingen (zoutkoepels, aardgaswinning, zgn. veendobben, etc.) is geen rekening gehouden.

zie produktie hoofdstuk 1: 1.1; 1.9.5
hoofdstuk 2; 2.1; 2.1.2.; 2.1.3; 2.2.2.
hoofdstuk 10
hoofdstuk 11
hoofdstuk 13: 13.2.1; 13.2.2

ad F. Stof-emissie

Uit het MER blijkt dat er sprake is van een aanzienlijke stofemissie (281 ton/jaar). De situering van de afvalverwerking veroorzaakt dat naast de toch al aanzienlijke stofemissie van het agrarische gebied, cumulatief gezien gedurende een lange periode respiratief stof geëmitteerd zal worden over de directe woonomgeving en het recreatiegebied.

zie produktie hoofdstuk 1: 1.9.1.

ad G Geuremissie

De afvalverwerking voldoet thans en in de toekomst op generlei wijze aan de MER richtlijnen. Hoewel de MER spreekt van afname door scheiding van het GFT afval is tegelijk geconstateerd dat onvoldoende inzicht is in de afname van geuremissie. Aanwijzing tot een knelpuntgebied is onaanvaardbaar, omdat reeds thans bijna tweemaal (2X) de aanvaardbare periode voor verbetering (10 jaar) is overschreden, terwijl uit metingen is komen vast te staan dat ondanks de beheersmethoden onaanvaardbare geurconcentraties waarneembaar zijn.

zie produktie hoofdstuk 1: 1.7.2; 1.9.3; 1.9.4
hoofdstuk 4

ad H. Geluidemissie

De geluidemissie blijkt uit metingen onaanvaardbaar hoog. De geldende norm van 45 dBA dagwaarde wordt ruimschoots overschreden. Het MER meent dat 50 dBA aanvaardbaar moet zijn. Dit is in strijd met de geldende richtlijnen. De voorgestelde alternatieven betekenen bovendien alleen een toename van de geluidemissie en derhalve een zoveelste extra belasting van het woon- en leefklimaat.

ad I. Landschap

De voorgestelde landschapsalternatieven in het MER worden als een verrijking van het veenkoloniale landschap getest. Ze vormen evenwel alle, landschappelijk gezien een ondubbelzinning, oneigenlijk element in het veenkoloniale landschapskarakter. De recreatieve meerwaarde van een berg is hier aangetoond, daarentegen is dagelijks merkbare versterking van uitzicht en van zonlicht (in de wintermaanden ca 2 uur minder) bij de direct aanliggende bewoningen een feit.

zie produktie hoofdstuk 1
 hoofdstuk 6: 6.1
 hoofdstuk 12
 hoofdstuk 13: 13.1.4; 13.2.3; 13.3

ad J. Psychische hinder

Ook al zouden de afzonderlijke aspecten binnen de geldende normen voor overlast wegvallen, de opgestelde waarden van toelaatbare overlast vormen een overgevoeligheid bij de direct aanwonenden in het bijzonder en in meer algemene zin bij het gehele dorp.
zie produkt hoofdstuk 13: 13.1.2; 13.2; 13.3

ad K. Gewekte verwachtingen c.q. Verkregen rechten

Uitbreiding van de vuilstort is in strijd met gewekte verwachtingen, verwoord in de oorspronkelijke vergunning. Gemeend wordt dat er aanspraak gemaakt kan worden op de in de oorspronkelijke vergunning vastgelegde uitgangspunten inzake stortexploitatie en afwerking.

ad L. Openstelling

Openstelling op zaterdag heeft tot gevolg dat de omgeving extra hinder ondervindt buiten de al bestaande overlast op de normale werkdagen.

ad M. Open einden/ onvolkomenheden

De aard van de in het MER genoemde open einden, zijn in hoge mate van belang voor de omgevingseffecten. De essentie van de voorgelegde Milieu Effect Rapportage staat door het incomplete beeld hiermee op gespannen voet.

zie produkt hoofdstuk 1: 1.2.1; 1.2.2; 1.2.3.; 1.4.; 1.5.; 1.6.;
 1.7.; 1.8.;
 hoofdstuk 5: 5.1.1; 5.1.2.

ad N Belangenverstremgeling

De provincie is tot op zekere hoogte belanghebbende bij de Afvalverwerking Veendam (PAP I EN PAP II). Gemeend wordt dat de MER-commissie dit mee moet wegen in haar advies aangaande het MER.

CONCLUSIE

Elke afwijking is in strijd met de oorspronkelijke vergunning (nul-alternatief). De thans gedoogde afwijkingen zullen op een acceptabele wijze

moeten worden geïntegreerd in het oorspronkelijke landschapsplan. Sluiting en afwerking dienen conform de vergunning, als bovenvernoemd, te worden geconcretiseerd, zonder daarbij afbreuk te doen aan de toegankelijkheid voor het recreatieve publiek. Alle overbodige inrichtingen, welke niet voor een verantwoord stortbeheer noodzakelijk zijn zullen moeten worden verwijderd. De geuremissie dient met onmiddellijke ingang te worden gereduceerd tot 1 GE/m³.

Als Bijlage is bijgevoegd het bezwaarschrift met dezelfde tekst als het hiervoor vermelde van de heer Looijenga en andere aan- en omwonenden. Voor de inhoud verwijzen wij derhalve naar dat bezwaarschrift.

Bezwaarschrift van BILLITON REFRACTORIES B.V.

Billiton Refractories B.V. handhaaft haar bezwaar van 28 februari 1992 (referentie onze brief met kenmerk ref BRGM-92.135) tegen de door Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen vastgestelde gedoogbeschikking betreffende de activiteiten op de stortplaats aan de Bergweg te Veendam.

In de ontwerp AW-vergunning wordt ons inziens geen oplossing gegeven voor het in ons bovengenoemde bezwaarschrift gesteld probleem.

De tekst van dit bezwaarschrift luidt als volgt:

Hierbij tekenen wij bezwaar aan tegen de door Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen vastgestelde gedoogbeschikking voor alle activiteiten op de stortplaats aan de Bergweg te Veendam.

Ons bezwaar richt zich tegen de extreem lage chloride specificatie voor vrij te storten boorgruis (< 0.5%), zoals vastgesteld in voorschrift 4.8.2.

Deze specificatie is o.i. om de navolgende redenen als extreem laag te beschouwen:

1. Zelfs onder optimale omstandigheden bij het boren is een chloride gehalte < 0.5% niet haalbaar.
2. De stortplaats heeft voorzieningen om het percolaat water te verzamelen en af te voeren, zodat geen gevaar ontstaat voor verzilting van het lokale grondwater.
3. Ons zijn geen argumenten bekend tegen een hogere CL₁ gehalte of het zou de verwerkbaarheid van het verzamelde percolaatwater moeten zijn. In dat geval gaat het echter eerder om een maximale chloride-hoeveelheid dan een kritisch gehalte.

Bezwaarschrift van dhr. J.Horst en mevr. Y.E.Bulk

Hierbij tekenen wij bezwaar aan tegen de aanvraag om een AW-vergunning voor de Afvalverwerking Veendam door de initiatiefnemer de gemeente Veendam, op grond van o.a. onderstaande opmerkingen ten aanzien van het MER dat (opgelegd door de Raad van State) ten grondslag ligt aan de aanvraag.

Bij het opstellen van het MER is aan een aantal richtlijnen-overigens opgesteld door gedeputeerde Staten- voorbijgaan.

Zo ontbreekt o.a. de motivatie voor leemten in kennis ten aanzien van de geur-emissie, stofverwaaiing, vogelschade, psychische hinder, geluidoverlast en de geohydrologische situatie in de bodem. Hierdoor voldoet het MER niet aan de wettelijke eisen gestelde in de artikelen 41J en 41K van de Wabm.

Ook staat in het MER een aantal onjuistheden. Op één daarvan wil ik nader ingaan.

Op bladzijde 25 van het MER staat beschreven hoe de aanleg van foliebak IX is verlopen. Deze weergave is echter niet de juiste.

De gang van zaken:

Op vrijdag 13 september 1991 werd de familie Looijenga (Borgercompagnie 209) verzocht de buurt bijeen te roepen om 's middags op het gemeentehuis te verschijnen voor een bespreking over de afvalverwerking. Omdat van een gemeente een andere manier van uitnodigen verwacht mag worden, heeft de familie Looijenga dat geweigerd.

Op 20 september 1991 mochten wij een schriftelijke uitnodiging voor het bijwonen van een gesprek op maandag 23 september 1992, de dag dat wij in ons huis zijn getrokken. Het gesprek was voor ons een eerste kennismaking met de (ambtenaren van de) gemeente Veendam aangaande de afvalverwerking.

Ons (de heer en mevrouw Looijenga, de heer en mevrouw ter Borg, de heer en mevrouw Ketelaar, de heer Lesterhuis, de heer Hogenesch en ondergetekenden) werd medegedeeld dat een nieuwe foliebak moest worden aangelegd. Dit zou gebeuren op een afstand van 90 meter van de woonbebouwing, aansluitend op foliebak VIII. Op dat moment hebben wij onze goedkeuring aan deze situatie gegeven.

's Avonds kwam ons ter ore dat er in den lande al afstanden genoemd werden van 250 meter. Wij hebben dan ook onmiddellijk onze goedkeuring ingetrokken. De gemeente heeft vervolgens besloten de foliebak op 140 meter afstand aan te leggen.

Wij menen dat de gemeente Veendam op dat moment de beschikking had over de Kroonjurisprudentie aangaande de afstand van vuilstortplaatsen tot woonbebouwingen (29 september 1990, 90.019969; 2 april 1991, 91.0028845 en 20 augustus 1991, 91.007227) van 250 en 350 meter.

Gezien o.a. deze ervaring is mijn vertrouwen in de uitspraken van de (ambtenaren en wethouder milieu-zaken van de) gemeente Veendam tot een niveau onder nul gedaald.

Het MER bevestigt dit vertrouwen; het rapport is louter gebaseerd op aannames en veronderstellingen, berekeningen en beschouwingen.

CONCLUSIE:

Het MER kan -vooral gezien de leemten in kennis- geen basis zijn voor een verantwoorde aanvraag van een Afvalstoffenwetvergunning voor de Afvalverwerking Veendam.

III. Bespreking van de ontvangen inspraakreacties

1. Op een aantal aspecten die in de Startnotitie aan de orde komen is in de aanvulling op de MER no. 22.1605.0 van maart 1993 alsnog aandacht besteed.
Voorzover de opmerkingen niet in de Richtlijnen zijn overgenomen zijn ze mogelijk niet verwerkt. In dat geval werden ze niet voldoende relevant geacht in het kader van dit MER.
Overigens toetst de MER-commissie of het rapport aan de vereisten voldoet.
2. In principe worden alle milieu-aspecten, ook die waarvan mensen het lijdend voorwerp zijn, meegenomen. Dat de conclusie over de grootte van het effect niet altijd gelijk is aan de invloed die men als omwonende ervaart, is wat anders.
Aspecten m.b.t. bodemvervuiling zijn in het aanvullend MER belicht.
3. Chloorlucht, geluid, verkeersoverlast zijn wel onderzocht, geheel of mede in het kader van het MER. Oporrelend gas is in een eerder stadium door de gemeente onderzocht; geconstateerd is dat het methaangas is.
Dit gas ontstaat door de anaerobe gisting van organisch materiaal in het slib op de bodem van de vijver. Bij het voorgenomen nader onderzoek wordt hier overigens aandacht aan besteed. Er zijn klachten geuit over chloorlucht toen de oude CaCl₂-indikinstallatie in gebruik was; deze is nu vervangen door een nieuwe installatie.
Gasuittreding en boomsterfte heeft plaatsgevonden toen, als gevolg van geluidsoverlast in 1991, de gasmotoren aan de noordzijde van de inrichting vrij lang hebben stilgestaan. Er kon toen geen gebruik van de fakkel worden gemaakt en het gas zocht via de zijden een uitweg.
4. Het klopt dat de uitstoot van de installaties niet is onderzocht. Het is niet te verwachten dat de uitstoot anders is dan de producent heeft vermeld. Naar verwachting wordt voldaan aan de gestelde normen. In het kader van het Evaluatie-programma zal de vergunninghouder onderzoek moeten verrichten naar genoemde aspecten.
5. De waterhuishouding en de grondwaterhuishouding van de inrichting, waarvan de gipsbult een onderdeel vormt, wordt behandeld in het aanvullend MER van maart 1993 en is tevens een onderdeel van het MER-evaluatieprogramma.
De rijsnelheid op de inrichting wordt in de voorschriften geregeld en zal op de asfaltverharding max. 30 km. per uur en op de onverharde gedeelten max. 15 km. per uur mogen bedragen.
I.v.m. stofoverlast door af- en aanrijden via de achteringang merken wij op dat zodra de romneyloods verplaatst is, deze ingang nauwelijks meer gebruikt zal worden.
Zwerfvuil, trilling en stank zijn wel onderzocht.
Het naleven van de voorschriften wordt gecontroleerd door het bevoegd gezag. Naar onze mening worden de voorschriften niet onzorgvuldig nageleefd. Hoe de situatie is tussen omwonenden en de gemeente Veendam kunnen en hoeven wij niet te beoordelen. De uitspraak van de heer Bandsma (prov.) heeft betrekking gehad op slechts enkele voorschriften; zijn conclusie was dat deze niet letterlijk konden worden nageleefd. De

handhaving op deze punten vindt dan ook naar de geest van de voorschriften plaats. Milieuhygiënisch gezien zijn hier geen bezwaren tegen.

De aanwezigheid van particuliere wateronttrekkingsputten is met een zeer veilige benadering in het aanvullend MER meegenomen.

Grondwater- en bodemverontreiniging: hieraan is in het aanvullend MER-rapport en het Evaluatie-programma aandacht besteed.

6. Deze stelling kunnen wij niet onderschrijven.
7. Er is gewerkt met voorcalculaties op basis van vergunningseisen zoals gesteld in de vergunning van 1983 en op grond van de inzichten van dat moment. In de toekomst zal de stortprijs worden gerelateerd aan het Stortbesluit en de Wet Milieubeheer.
8. Er is een vervolgonderzoek uitgevoerd in het kader van het aanvullend MER; het betreft een grondwatermodelonderzoek. Een volgend onderzoek wordt uitgevoerd in het kader van het MER-evaluatieprogramma. Over de Eemkleilaag: zie reactie op opmerking van de heer Looijenga.
9. Zie reactie op opmerking van de heer Looijenga.
10. De levensduur van folie en bentoniet is volgens het MER resp. 30 en 50 jaren en niet andersom. Juist vanwege de eventuele kans op aantasting door enkele stoffen worden folie en bentoniet als onderafdichting gecombineerd. De aantasting van de onderafdichting is mogelijk. Om verdere uitspoeling van deze stoffen na 30 jaar te voorkomen wordt de stort ook afgedicht met een folie-bentoniet combinatie waarbij de bentoniet onder de folie wordt aangebracht om aantasting door vervluchtigende PAK's tegen te gaan. Door de bovenlaag in te planten en afwaterend aan te leggen, hoeven er zelfs ook geen lekkages te ontstaan als na 50 of meer jaren de kunstmatige bovenafdichting niet meer zou functioneren.
11. Gras en vele andere gewassen zijn niet afhankelijk van de grondwaterstand. Op sportvelden ligt de grondwaterstand ook niet op bewortelingsdiepte. Dat wil overigens niet zeggen dat enige extra aandacht, vooral in het begin, niet gewenst is. Wat betreft het landschapsalternatief: gekozen is voor een groot contrast t.o.v. het landschap. De heuvels zoals die volgens het eindplan bij de vergunning van 1983 zouden worden gerealiseerd, bleken in de praktijk zgn. ingesloten laagten te veroorzaken. Hierdoor bleef water op gestort afval liggen, hetgeen een slechte waterhuishouding tot gevolg zou hebben gehad. Uitspraak uit 1983: inmiddels is door ervaringen elders meer technische kennis en ervaring opgedaan. De laagten zijn bij het landschapsalternatief dan ook vermeden, ook al worden er wel twee heuvels gerealiseerd.
12. In het aanvullend MER is aandacht besteed aan de genoemde aspecten.
13. Er is wel onderzoek gedaan. Zie de bijlage van het rapport Blauw, waarin de meetresultaten van het onderzoek staan opgenomen. Gezien het productieproces zijn er geen geurcomponenten aanwezig.

14.
 - 1a. Het betreft zorgvuldig en goed uitgevoerd literatuuronderzoek + berekening. Een en ander op basis van de gegevens en de situatie van de Afvalverwerking Veendam (dus niet extrapolatie van gegevens van andere stortplaatsen naar de Afvalverwerking Veendam).
 - b. Geen beperking tot good-housekeeping. Ook technische maatregelen, zoals een mobiel sproeisysteem en het wassen van banden beperken stofoverlast.
2. Citaat uit concept nota Stankbeleid: "Voor bedrijven fungeert de geurconcentratienorm als rekenwaarde voor het vinden van de te treffen maatregelen. Deze maatregelen zullen uiteindelijk in de vergunning moeten worden opgenomen. Voor bedrijven waar het niet mogelijk is om aan de geurconcentratienorm te voldoen vanwege technische en/of financieel-economische redenen bestaat de mogelijkheid om tijdelijk (tot 2000) van de geurconcentratienorm af te wijken, mits de resterende berekende geurblootstelling niet meer bedraagt dan 10 ge/m³ als 98-percentiel. Tevens geldt dan een inspanningsverplichting voor het bedrijf om te komen tot maatregelen waarmee aan de geurconcentratienorm kan worden voldaan." Zie overigens blz. 39 van het aanvullend MER par. 6.4. In de voorschriften verbonden aan de vergunning, de toelichting daarop en in het MER-evaluatieprogramma is voldoende aandacht aan reductie van geur-emissie besteed.
3. De geurnormen voor stedelijk- en landelijk gebied zijn aan elkaar gelijk, het maakt dus niet uit waaraan gerelateerd wordt. In overleg met gemeente/provincie is uitgegaan van (in overeenstemming met landelijke normenuitgangspunten) "stedelijke woonomgeving", zowel voor geur als geluid. Zie ook aanvullend MER par. 6.3.
15. De afstand van bestaande delen van het stort tot de woningen varieert inderdaad van 100 tot 140 meter. Er zullen in de toekomst evenwel geen stortactiviteiten binnen een afstand van 250 meter tot de woningen meer plaatsvinden; dit aspect is maatgevend en niet de oude afstand. Ook de afmeting van de voortuinen is niet relevant: het gaat om de afstand van het dichtstbijzijnde stortfront tot de gevel van een woning en niet tot de erfafscheiding. De afstand van 250 meter wordt in de vergunning vastgelegd.
16. De grondwatervervuiling en het uittredende stortgas zal nader worden onderzocht, zie hiervoor het nader onderzoek opgenomen in het MER (bijlage 14) en het Evaluatie-programma. Gezien de mate van verontreiniging en de beheersing van de verontreiniging is er geen sprake van gevaar voor de volksgezondheid.
17. Neen, dit is ook niet relevant.
18. Deze stelling onderschrijven wij niet. Wij zijn namelijk van mening dat de uitbreiding van de stortplaats milieuhygiënisch verantwoord is.
19. zie reactie op de bezwaarschriften van de heren Looijenga en Hiemstra/Prins.
20. Deze stelling kunnen wij niet objectief beoordelen.

- 21 In elk begroeid terrein, ook het met gras begroeide deel van de inrichting, slaat stof neer. Er zal echter wel een deel buiten de inrichting raken bij een bepaalde windkracht. Voor te treffen maatregelen verwijzen wij u naar het betreffende voorschrift 3.3.10.2.
- 22 Vermindering zonlicht: zie reactie op bezwaarschrift Looijenga.
- 23 Ja.
- 24 en 25: De MER-commissie toetst het MER-rapport en de aanvulling erop.
- 26 De bestaande situatie is in principe in de referentiesituatie beschreven. Dat deze door de bewoners als overlast en illegaal wordt ervaren staat er inderdaad niet.
- 27 De "ondoordringbare kleilagen" zijn wat zettingsgevoeliger dan de overige, geheel zandige bodemlagen onder de stortplaats. De gevolgen van de druk van 40 meter afval (+ afdeklaag) zijn in de paragraaf over zettingen in het MER weergegeven en in het aanvullend MER in paragraaf 7.3 gekwantificeerd.
- 28 De samenvatting moet zich noodzakelijkerwijs beperken tot hoofdzaken, waarbij het accent is gelegd op de gegeven die het MER als nieuwe feiten bij elkaar brengt. De hoogte van de inrichting is een aspect dat landschappelijk in het ontwerp-bestemmingsplan wordt geregeld en in het kader van de MER zowel landschappelijk als milieuhygiënisch wordt beoordeeld.
- 29 De aansluiting op het recreatiegebied Borgerswold krijgt verder gestalte door uitwerking van het landschaps/inrichtingsplan.
- 30 Daar zijn wij het niet mee eens. Een recreatieve eindbestemming is een reële optie. Ook elders in het land zijn recreatiegebieden op afvalbergingen aangelegd, grotendeels zonder de milieuvorzieningen die nu getroffen zijn/worden bij de Afvalverwerking Veendam. Er worden in die bestaande recreatieterreinen en ten aanzien van het recreatieve gebruik geen onregelmatigheden gesignaleerd.
31. Deze opmerking nemen wij aan voor kennisgeving.
- 32 Er is wel onderzoek verricht naar het effect van de peilverlaging in de ringsloten. Hiervoor is een globale berekening opgesteld: zie bijlage 11. Aangezien deze op een beperkt gebied betrekking heeft- waar geen woningen staan- is het bestaande effect op de woningen niet apart vermeld. In paragraaf 7.3 van het aanvullend MER is bovendien aandacht besteed aan dit aspect.
- 33 De windrichting ten tijde van het geuronderzoek heeft geen invloed. De geuremissie is afhankelijk van verschillende factoren waaronder de afvalsamenstelling, vochtigheid, temperatuur. De geurblootstelling wordt wel beïnvloed door de windrichting, maar dit wordt niet gemeten, maar berekend met het model. Hierbij wordt rekening gehouden met de verschillende windrichtingen. De totale geuremissie wordt gedaan door de bovenwinds en benedenwinds (lijzijde) te meten. De meting wordt dus afgestemd op de windrichting van dat moment, waardoor altijd de hoogste geuremissie wordt gemeten.

- 34 Naar onze mening is het Landschapsalternatief zowel voor omwonenden als voor het milieu het meest aanvaardbaar.
- 35 De keuzemogelijkheden voor de initiatiefnemer waren door de omstandigheden ook beperkt. De alternatieven zijn wel degelijk uitvoerbaar.
- 36 A,B,C,G,H,I,J, t/m N: deze opmerkingen zijn op verschillende andere plaatsen al beantwoord.
- D. analysegegevens van het grondwater: in verband met de uitgebreide behandeling hiervan n.a.v. het rapport van TNO is het niet noodzakelijk gevonden om de bedoelde gegevens ook in het MER op te nemen. Zie voor wat betreft de grondwaterstand-verandering het aanvullend MER.
- E de samendrukbaarheid van de onderafdichting wordt door de fabrikanten gegarandeerd, c.q. is voldoende bekend.
De genoemde grondbewegingen zijn niet aan de orde (zie aanvullend MER par. 7.3). Zie omtrent de veendobben het gestelde bij ons verweer op het bezwaar ad 10. van E.D.Looijenga e.a.
- F. Stofemissie door afvalauto's op de stortplaats is wel meegenomen in het onderzoek. Het percentage van het stof dat afkomstig is van afval is gering: $5,4/280,4 = 1,9\%$. Schadelijke componenten zullen beperkt zijn gezien de acceptatiecriteria voor afval (geen KCA, geen afval boven de wca-waarde).
- 37 De foliebakken VIII en IX zijn aangelegd onder het regime van de AW-vergunning van 1983. De situering van bak IX is reeds enigszins aangepast aan de verlangens van de bewoners van Borgercompagnie.
- 38 Kroonjurisprudentie inzake bestemmingsplannen: er wordt op enkele plaatsen over 250 m en andere over 350 m gesproken. Elke Kroonuitspraak is gebaseerd op een specifieke situatie. Voor het inrichten van een nieuwe stortplaats is niet zonder meer de conclusie te trekken dat de ene of andere maat bepalend moet zijn. Uit de jurisprudentie is wel een trend op te maken. Er is hier in Veendam sprake van een bestaande stortplaats. Vertaling van de in de jurisprudentie waargenomen trend naar de situatie in Veendam maakt een afstandsnorm van 250m goed te verdedigen.
- 39 De opmerking over het verloop van de aanleg van de foliebak nemen wij voor kennisgeving aan. Zie verder het hierbovengestelde ad 37 en 38.
40. Wij zijn een andere mening toegedaan en kunnen deze stelling niet onderschrijven.
41. De nieuwe situatie is in het MER omschreven. Als 0-situatie is terecht de huidige situatie genomen.
42. De keuze welk alternatief gekozen wordt is naast een milieuhygiënische, ook een politieke; deze laatste moet door de gemeente Veendam worden gemaakt.
De aanplant die nu plaatsvindt is afgestemd op de recreatieve eindbestemming voor zover dit nu reeds mogelijk is, en mede bedoeld om visuele hinder te voorkomen.
In het landschapsalternatief zal de strook grond tussen de inrichting en de provinciale weg aan de noordzijde worden aangekocht en worden betrokken in de eindbestemming. De invulling van deze strook en van de

strook tussen Borgercompagnie en de foliebakken XI, XII, XIII en XIV zal in overleg met de omwonenden plaatsvinden.

43. De gipsbult behoort tot de inrichting en wordt in het aanvullend MER en in het Evaluatieprogramma in beschouwing genomen inclusief eventuele saneringsmaatregelen.
44. Met deze stelling zijn wij het niet eens.
45. Zie ons verweer ad 38.
46. Door het stellen van voorschriften trachten wij de hinder voor omwonenden zoveel mogelijk te voorkomen
47. De verkeersintensiteit is in het MER in beschouwing meegenomen en wordt voor wat betreft het aantal verkeersbewegingen en geluid-emissie aanvaardbaar geacht.
48. Uit het aanvullend MER blijkt dat de grondwaterverontreinigingssituatie zowel nu als op lange termijn beheersbaar is; het afgeven van een garantie is evenwel aan de gemeente Veendam als exploitant van de inrichting.
N.B. Hierbij moet men zich wel realiseren dat de bewijslast, dat de oorzaak van een eventuele verontreiniging bij de stortplaats is gelegen, bij de grondgebruiker ligt.
49. De relatie tot de Nota 2000 en de Herinrichtingswet wordt beoordeeld in het kader van het bestemmingsplan.
50. Genoemde ziekten en gezondheidsproblemen kunnen naar onze mening niet het gevolg zijn van het al dan niet gescheiden houden van afval. Het merendeel van het afval wordt juist integraal verwerkt om overlast voor de omgeving te voorkomen.
51. Dit aspect wordt mede op basis van het advies van de MER-commissie door ons college beoordeeld.
52. Deze stelling onderschrijven wij niet.
53. Wij zijn het oneens met deze opmerking.
54. Wij zijn van mening dat de lagere overheid niet onzorgvuldig handelt en mitsdien de stortplaats voldoende beheerst.
55. Deze beoordeling vindt plaats in het MER en dientengevolge ook door de MER-commissie.
56. Het financiële aspect van de inrichting is zeer belangrijk vooral omdat het reeds gestorte afval, overeenkomstig het Stortbesluit van 1 maart 1993, in de toekomst óók moet worden voorzien van een dubbele bovenaf-dichting. Tevens moet de nazorg van de inrichting ook worden betaald met behulp van reserveringen uit de stortgelden zoals die nu binnenkomen. Hierbij wordt verwezen naar voorschrift 4.4.1.

- 57 Aan calamiteiten wordt wel degelijk aandacht besteed. De conclusie is evenwel dat er geen omstandigheden zijn die naar buiten de inrichting grote negatieve gevolgen zullen of kunnen hebben. In het intern-bedrijfsmilieuplan zal één en ander worden opgenomen aangaande calamiteiten.
- 58 Wij vinden dit gebrek aan vertrouwen niet terecht.
- 59 Dit is niet in het kader van AW-vergunningprocedure te beoordelen. Wij verwijzen in deze naar de bestemmingsplan-procedure in het kader waarvan op basis van planschade dit aspect mogelijk voor de omwonende(n) tot een vergoeding kan leiden.

Bezwaarschrift van Comité Omwonenden Vuilstort

De opmerkingen die over de Startnotitie zijn gemaakt zijn, voor zover relevant en nodig, opgenomen in de Richtlijnen. De tekst van de Startnotitie is niet aangepast.

- blz.1 Het is niet duidelijk waar dit toegevoegd zou moeten worden.
- " 4 Er is geen vergunning verleend waarin een hoogte van 10 meter is genoemd behalve de Gedoogbeschikking. De vergunning van 1983 gaat uit van pieken tot maximaal 16 meter.
- " 6 De opmerking is niet relevant; er is uitgelegd waarom van de vergunning van 1983 is afgeweken en hoe de geschiedenis van de aanvraag is geweest die tot de vernietiging van de AW-vergunning van 1991 heeft geleid.
- " 15 Voor nederlandse begrippen en in de omschrijving van bodems in Nederland door Stiboka wordt het terrein waarop de inrichting zich bevindt als geaccidenteerd omschreven. Stiboka is de Stichting bodemkartering te Wageningen en onderdeel van het Staring Centrum.
- " 16 Deze opmerking hebben wij voor kennisneming aangenomen.
- " 20 en 25 Zie opmerking bij blz. 4
- " 32 Deze opmerking is juist.

A1 Gezondheidstoestand omwonenden

- periodieke bevolkingsonderzoek - op grond van par. 7.6 van het MER wordt dit niet noodzakelijk geacht.
- jaarlijks bodemonderzoek tuinen - Bij onderzoek aan één tuin in Borgercompagnie is geen beïnvloeding door de stortplaats geconstateerd. Uit het aanvullend MER blijkt dat de grondwaterverontreiniging volgens een aangegeven scenario beheersbaar is. Hier blijkt tevens uit dat er geen tuinen negatief beïnvloed worden; een jaarlijks bodemonderzoek is derhalve niet nodig.

- regelmatige emissie controle
- In het MER-evaluatieprogramma wordt emissie-onderzoek voorgeschreven; afhankelijk van dit resultaat zal over eventuele vervolg-kontrolle worden besloten. In het kader van de Wet milieubeheer is tussentijdse wijziging, aanscherping van vergunningvoorschriften verplicht.
- snuffelpalenet rondom de stort - Hiervoor is geen aanleiding.

A 2 Aandacht flora en fauna

- oorzaak boomsterfte rondom de stort
- De oorzaak is bekend. (zie ad.3 van dit hoofdstuk.)
- oorzaak boomsterfte bij Kappe
- Bij de voorraadtanks van Kappe is door overvulling een hoeveelheid CaCl_2 over de rand van de tank/silo gelopen en op de grond terecht gekomen. Door de Cl^- is schade aan de beplanting opgetreden. De Ca is positief voor de bodem en de Cl^- spoelt in korte tijd uit en is toegevoegd aan de reeds aanwezige verontreiniging. Aan dit laatste is in de beantwoording reeds aandacht besteed.
- Oorzaak vogelsterfte
- Op stortplaatsen waar vogels aanwezig zijn treedt vogelsterfte op. Een grotere sterfte dan normaal is, behalve onlangs, niet opgetreden. Er zijn zeer veel oorzaken te noemen b.v. harde voorwerpen die in de keel van de vogel blijven haken en bedorven voedsel uit b.v. huishoudelijk afval. Een onderzoek hierna heeft geen zin.
- Oorzaak boomsterfte aan de Langeleegte
- Uit het aanvullend MER is gebleken dat verontreinigd grondwater niet tot de Langeleegte doordringt, er zal dan ook een plaatselijke oorzaak zijn.

A3 Aandacht voor het milieu.

- Waterkwaliteit Borgerswold en grondwater bij omwonenden; zie aanvullend MER: er is geen reden om hier extra aandacht aan te besteden.
- Uitstoot Kappe en EGD motoren : zie MER evaluatieprogramma.
- Emissie stortplaats: zie geuronderzoek MER-evaluatieprogramma.
- Bodemonderzoek rond de stort: één representatieve tuin is onderzocht zie A1.
- Bodemonderzoek tuinen omwonenden: zie ad A1.
- Bodem- en grondwater onder stort: zie aanvullend MER en MER-evaluatieprogramma.
- Onderzoek uitwerpselen meeuwen: geen reden voor onderzoek.
- Onderzoek biogas: is gebruikelijk en wordt voorgeschreven in voorschrift 2.3.13.

- Onderzoek gasuittreding buitenstort - Het gas wordt aan de stortplaats onttrokken door onderdruk in de leidingen te creëren. Het gas wordt op o.a. zuurstofgehalte onderzocht. Bij gebleken aanwezigheid van zuurstof in het gas kan er geen gas naar buiten zijn getreden en aangezien er bijna altijd zuurstof wordt aangetoond zal daar waar gas onttrokken wordt weinig of geen gas naar buiten ontsnappen.
Op gedeelten waar nog geen onttrekking van gas plaatsvindt zal wel gas ontwijken; dit is evenwel niet in het belang van de exploitant en dit zal dan ook tot een minimum worden beperkt. Aangezien biogas een broeikas-gas is hechten wij grote waarde aan minimale emissies ervan.
 - Gasuittreding buiten de stort is niet mogelijk, er vindt geen horizontaal gastransport in een zandbodem plaats. De geconstateerde gasontwikkeling in de recreatieplas wordt mogelijk veroorzaakt door anaerobe gisting van organisch materiaal in het slib op de bodem van de vijver.
 - Grondwaterpeil bij omwonenden: zie aanvullend MER.
 - Slibbandenspoelplaats: dit is materiaal wat in eerste instantie aan de banden is blijven kleven op de inrichting; in principe is het dus materiaal wat daar reeds is gestort. Een bepaling van de samenstelling draagt niet wezenlijk bij aan een milieuhygiënische betere situatie.
- A4 - Onderzoek afdek materiaal. De samenstelling van afdek materiaal moet bekend zijn, alvorens het als zodanig gebruikt mag worden.
- Onderzoek stankoverlast: zie MER- evaluatieprogramma.
- Onderzoek stofoverlast: zie MER.
- A5 Opstellen "rampenplan" t.b.v. omwonenden: zie volgende blz. ad B.4.
- A6 Relevante situatie
Dit is ook gebeurd; er is met name zeer veel aandacht besteed aan de bodem- en grondwatervervuiling als gevolg van het "oude afval" zie MER en aanvullend MER.
- A7 Landschappelijke aspecten
Door landschapsdeskundigen wordt de hoogte en de oppervlakte in samenhang met elkaar beoordeeld; de combinatie is in deze acceptabel gebleken.
- A8 en 10 deze opmerkingen nemen wij aan voor kennisgeving.
- A9 Lokatie: Gezien de reeds vaststaande lokatie is er geen andere lokatie gezocht: zie ook bijlage B van het aanvullende MER-rapport.
- A11 zie ad 59

Bezwaarschrift van de heer Doornbosch
zie aanvullend MER bijlage 6

Bezwaarschrift van mr. ing. W.Hiemstra tegen MER-rapport

- B1 Uit een met de commissie MER gevoerd gesprek bleek dat de commissie van mening was dat met name de hydrologische situatie niet voldoende was uitgewerkt.
De initiatiefnemer heeft naar aanleiding hiervan aanvullende berekeningen laten uitvoeren, samen met enkele andere verduidelijkingen en kleine tekortkomingen is het aanvullend MER no. 22.1605.0 van maart 1993 opgesteld.

- B2 Een aantal omissies zijn aangevuld in het bovengenoemd aanvullend MER; aangaande de financiële zijde van de inrichting merken wij op dat iedere afvalstortplaats, dus ook "Veendam", die op 1 maart 1995 nog in gebruik is, moet voldoen aan het gestelde in het Stortbesluit van maart '93. Dit was uiteraard uit het, reeds lang, circulerende (concept-) Stortbesluit bekend. Met name de bovenafdicthting van de gehele inrichting en de nazorg reservering kosten veel geld. De verwerkingstarieven kunnen lager blijven naarmate er meer afval kan worden gestort. Het landschapsalternatief is een alternatief dat een combinatie vormt van het meest-milieu vriendelijk alternatief en optimale oppervlakte benutting.
- B3 Wij beamen dat de vergunning van 1990 niet relevant is, Voor de resultaten van het MER is dit evenwel van marginaal belang. De reden om voor het Landschapsalternatief te kiezen is een beslissing die door de initiatiefnemer genomen is (zie ook B2).
- B4 Ingevolge een besluit van de Statencommissie milieuzaken van april 1992 waarbij is vastgesteld dat er geen PAP III zou worden opgesteld blijkt uit jurisprudentie dat het PAP II in dit geval van kracht blijft tot het moment dat het Provinciaal Milieubeleidsplan, waarin een hoofdstuk afvalstoffen is opgenomen, van kracht zal zijn. Aangaande de lokatie-aspekten verwijzen wij naar bijlage B van het aanvullend MER.
- Een G.F.T. verwerkingsinrichting is een installatie die slechts 1 à 2 ha ruimtebeslag met zich meebrengt en op een industrieterrein kan worden gevestigd.
 - "Ontbrekende" aspecten
 - Herkomst van de afvalstoffen: De omschrijving in het MER in combinatie met vergelijkbare acceptatievoorschriften als welke nu van kracht zijn, zijn voldoende.
 - Calamiteitsituatie. In het kader van de vergunningverlening wordt een intern bedrijfsmilieu-zorgprogramma geëist. Hierin moet een regeling staan die bij onvoorziene situaties moet worden gevolgd. Uit het MER blijkt dat er geen echte calamiteuze situaties, die ingrijpende negatieve gevolgen voor het milieu buiten de inrichting kunnen hebben, hoeven te worden verwacht.
 - Be-en verwerkingscapaciteit.
 - Op de inrichting vindt geen bewerking van afvalstoffen plaats in de vorm van composteren, verkleinen of dergelijke. De verwerkingscapaciteit behoeft niet per afvalsoort te worden aangegeven In de voorschriften zal slechts aandacht worden besteed aan de maximale jaarlijkse vracht van enkele afvalstoffen of afvalstoffenbestanddelen.
 - Over- of ondercapaciteit
 - Gezien de in het landelijke Tienjarenprogramma Afval verwachte ontwikkeling in het afvalaanbod zal er zeker geen ondercapaciteit ontstaan. Een overcapaciteit zou eventueel tot de mogelijkheden behoren. Over de kwantiteit is echter, over de gehele provincie gezien nog slechts weinig duidelijkheid.
 - Door de provincie is onlangs in het kader van het hoofdstuk afvalstoffen van het Provinciaal milieu beleidsplan opdracht gegeven tot het opstellen van een MER waarin met name de kwantitatieve ontwikkeling van het afvalaanbod een grote rol speelt.
- B5 Het provinciaal beleid geeft sinds jaar en dag voorkeur aan preventie en hergebruik van afvalstoffen. In de voorschriften zal worden opgenomen dat

onder bepaalde condities herbruikbare (afval-)stoffen niet gestort mogen worden.

- B6 zie bijlage B van het aanvullend MER.
- B7 zie bijlage C van het aanvullende MER.
- B8 ad 4.12 t/m 4.1.8. zie onder deel II van het aanvullend MER.
- B9 zie aanvullend MER onderdeel II
- B10 zie aanvullend MER (AD b1).

Bezwaarschrift van E.D. Looijenga e.a.

- 1.1. bijzondere en calamiteuze situaties.
zie reactie B4.
- 1.2. Lokatiekeuze.
zie aanvullend MER bijlage B
 - 1.2.1. Betreffende planologische zaken verwijzen wij naar de in procedure zijnde bestemmingsplanwijzigingen.
Inzake de situeringsaspecten en andere milieuhygiënische aspecten verwijzen wij naar het MER en de aanvulling daarop van maart 1993. Wij zijn van oordeel dat deze stukken voldoende informatie verstrekken om een beslissing te nemen. Het advies van de MER-cie weegt voor ons zeer zwaar.
 - 1.2.2 zie 1.2.1
 - 1.2.3 zie 1.2
- 1.3 Zie aanvullend MER bijlage C.
- 1.4 Het internbedrijfsmilieuzorgsysteem wordt in de voorschriften opgenomen; het zal met de vergunning één geheel gaan vormen, het is minder belangrijk of de vergunning op het internbedrijfsmilieuzorgsysteem wordt afgestemd of omgekeerd.
- 1.5 In bijlage F is een overzicht gegeven van de afvalaanvoer in 1991 uitgesplitst per kwartaal. De eerste indruk van de aanvoer van 1992 is dat deze niet sterk van die van 1991 afwijkt. De categorieën kolkenslib en veegvuil zijn redelijk voorspelbaar wat betreft de aanvoer. Bodemsaneringsgrond is qua aanvoer geheel afhankelijk van het voor de provincie beschikbare saneringsbudget en de hoeveelheid niet reinigbare grond. Dit is niet voorspelbaar; bovendien is het per 1 januari 1993 verplicht ook vrijwillige saneringen bij het SCG (Service Centrum Grondreiniging) aan te melden wat kan resulteren in een sterke afname van te storten saneringsgrond. Plantsoenafval zal in de nabije toekomst gecomposteerd worden en dus nog nauwelijks aangevoerd worden.

De gipsaanvoer is afhankelijk van één producent en daarom niet voorspelbaar.

Afval tussen C en WCA-waarde zal in de nabije toekomst weinig veranderen.

Wij merken hierbij nog op dat wij zeer onlangs, na het gereedkomen van het aanvullend MER, opdracht hebben gegeven tot het opstellen van een MER t.b.v. het hoofdstuk afvalstoffen in het Provinciaal milieubeleidsplan; nu de AW-vergunning van de GAVI-Wijster onherroepelijk is kan er meer duidelijkheid komen omtrent de afvalverwerking in de toekomst.

- 1.6 Frequentie van afvalaanvoer: Uit bijlage F van het aanvullend MER blijkt dat gedurende het 2e en 3e kwartaal de aanvoer groter is dan gedurende het 1e en 4e kwartaal.
- 1.7. Waterzuiveringsinstallatie
 - 1.7.1. De herkomst van het afvalwater is duidelijk, het betreft percolaat uit de diverse foliebakken.
De omvang en kwaliteit is voor de zuivering minder relevant omdat het een voorzuivering betreft waarbij het effluent uit deze installatie verder wordt gezuiverd op de provinciale inrichting te Veendam.
De lozing van de AWZI Veendam is aan een WVO-vergunning gebonden en wordt regelmatig gecontroleerd.
 - 1.7.2 De zuivering heeft een gesloten anaeroobsysteem dat per definitie niet aan de lucht wordt blootgesteld en geen stankhinder kan veroorzaken bij normale bedrijfsomstandigheden.
 - 1.7.3. In geval van buiten gebruik zijn van de waterzuiveringsinstallatie, is er in foliebakken waarin reeds afval is gestort een aanzienlijke opslagruimte aanwezig terwijl tevens de mogelijkheid bestaat perkolaat rechtstreeks op de provinciale installatie te lozen.
- 1.8 Iedere hoeveelheid verontreinigd water die vastgesteld wordt onder de afdichtingskonstruktie wijst op een lek in deze konstruktie en verplicht het doen van onderzoek.
- 1.9 Leemten in kennis
Stof: In par. 6.3.1. is een aantal aspecten van stof genoemd en wordt ook duidelijk dat er nauwelijks schade van stof afkomstig van de stortplaats kan worden verwacht. Wij zien op dit moment geen noodzaak tot het verrichten van nader onderzoek naar stof.
 - 1.9.3. In het MER-evaluatieprogramma is een onderzoek naar de samenstelling van afgassen opgenomen.
 - 1.9.4. De hoeveelheid verneveld CaCl_2 in de nabijheid van de indikinstallatie moet volgens de voorschriften worden tegengegaan (voorschrift 2.2.12);; omdat CaCl_2 geen gevaarlijke stof is, is dit voor ons voldoende.
 - 1.9.5. Dichtheidsstroming: zie aanvullend MER onderdeel I.

- 1.9.6 De schade die door vogels aan landbouwgewassen in de omgeving wordt veroorzaakt, wordt in conflictsituaties in het uiterste geval beoordeeld door de wildschadecommissie. Deze taxeert de schade en beoordeelt de aansprakelijkheid. In de voorschriften zijn bepalingen opgenomen om het aantal vogels op de inrichting te beperken.
- 1.10 en 1.10.1: Deze opmerkingen nemen wij aan voor kennisgeving.
- 1.10.2 Dit kan door ons niet worden beoordeeld.
2. Eemklei (2.1 t/m 2.2.8)
Datgene wat reclamant vat onder het hoofdstuk Eemklei is in het aanvullend MER van 1993 bij elkaar gebracht in onderdeel I in de paragraaf 3 t/m 8. Hierin is uitgegaan van diverse scenario's die betrekking hebben op de in de ondergrond al of niet geheel aanwezige Eemklei. Er zijn diverse modelberekeningen gemaakt. Hieruit blijkt dat het altijd mogelijk is adequate beheersmaatregelen te nemen, ongeacht de aanwezigheid, afwezigheid of hoedanigheid van de Eemklei. Afhankelijk van de resultaten van het nader onderzoek wordt de definitieve keuze voor de te nemen maatregelen gemaakt.
3. Gipsbult
Particuliere onttrekkingsputten zijn in de modelberekeningen ingevoerd.
Ook de verontreiniging onder de gipsbult is in het aanvullend MER modelmatig onderzocht (onderdeel I). Het Evaluatie-programma voorziet hierin onder voorschriften 7.2.6 t/m 7.2.8.
4. Geuremissie
Uit het MER blijkt dat momenteel niet voldaan kan worden aan de 1 ge m^{-3} 98-percentiel norm.
In het MER-evaluatieprogramma is de verplichting opgenomen dat er een geuronderzoek wordt uitgevoerd in de loop van 1994 als de G.F.T.-komponent grotendeels uit het huishoudelijk afval is verdwenen. Indien hieruit de bevestiging volgt van het vermoeden dat dan nog niet aan de norm van 1 gr m^{-3} 98-percentiel wordt voldaan dan zullen er andere maatregelen moeten worden genomen: zie voorschrift 3.1.10.
- 8.1. Aanleg foliebak: Het is ons bekend dat foliebak IX na overleg tussen de gemeente Veendam en de bewoners is aangelegd op een afstand van 140 meter vanaf de woonbebouwing. Voor het overige wordt u verwezen naar onze reactie op de inspraaknr's. 37 en 38.
- 9.1. De aanduiding 4.1.2a moet 4.1.2b zijn.
- 10 Veendobben
Het gedeelte van de inrichting waar nu de gipsbult ligt was oorspronkelijk het laagste gedeelte van het gebied. Onder de eerst aangelegde foliebakken aan de noordwestzijde van de inrichting is geen veenvoorkomen achtergebleven voordat er folie werd gelegd. Ook bij de aanleg van volgende foliebakken is voldoende aandacht aan restveenlagen besteed. Het is ons niet bekend of onder het gips zich nog veenresten bevinden.

11 Calamiteiten

- 11.1 Er wordt geen specifiek calamiteiten-plan opgesteld. In het interne bedrijfsmilieuzorgsysteem zal echter wel aandacht aan bijzondere gebeurtenissen worden besteed.

12 Horizon

- 12.1 De hoogte en dus ook de horizon worden qua gezichtsbeleving in het bestemmingsplan behandeld.

13 Leeemten in kennis

- 13.1.1 en 13.1.2 Hieraan wordt in het MER-evaluatieprogramma aandacht besteed.

- 13.1.3 Indien met biotische aspecten meeuwen en kraaien worden bedoeld kan worden opgemerkt dat hieraan aandacht wordt besteed in de voorschriften. In de voorschriften wordt een net boven het stortfront voorgeschreven (voorschrift 3.3.9).

- 13.1.4 Aan landschapsaspecten wordt met name in het bestemmingsplan aandacht besteed.

- 13.1.5 Volksgezondheid en veiligheid.
Dit aspect is nauw verbonden met eventuele bijzondere gebeurtenissen op de inrichting (calamiteiten) zie hiervoor 11.1.

- 13.2.1 en 13.2.2. NAM-gaslokatie en zoutwinningslokatie.

De gevolgen van de bodemdaling door aardgaswinning op de stortplaats en alles wat daarmee samenhangt, dus ook de leemlaag (de Eemkleilaag), worden niet onderzocht. Uit metingen, die al geruime tijd worden uitgevoerd om de bodemdaling in de provincie (en daarbuiten) te volgen, blijkt dat de daling zich zeer geleidelijk voltrekt over een oppervlakte die veel groter is dan die van de stortplaats. De stortplaats met ondergrond zal dan ook als één geheel dalen, waarbij geen vervormingen worden verwacht.

Metingen hebben tot op heden geen bodemdaling door zoutwinning aan kunnen tonen. Het is ook niet te verwachten dat hiervan in de toekomst een bedreiging voor de stortplaats uit zou kunnen gaan.

- 13.3 De gemeente Veendam was in 1992 voornemens hier aandacht aan te besteden, dit is evenwel niet geëffektueerd. Zie voorts onze reactie op inspraak nr. 20.

Bezwaarschrift van Comite Omwonenden Vuilstort

- C.1 zie B4 betreffende PAP II

- C.2 Het afval dat op de inrichting zal worden gestort is hoofdzakelijk afkomstig uit Oost en Zuid-oost Groningen. Dit staat duidelijk verwoord in het bij de AW-aanvraag behorende MER in o.a. paragraaf 2.5. In de voorschriften wordt in het hoofdstuk "acceptatie" verder aandacht aan dit aspect besteed.
Wij hebben geen aanleiding gezien om de gevraagde vergunning niet in procedure te brengen.

- C.3 Naar aanleiding van het voornemen van de initiatiefnemer is een MER opgesteld; dit MER is ter beoordeling aan de MER-cie voorgelegd. Het oordeel van de MER-cie heeft bij de beoordeling van de aanvraag door ons college een zeer belangrijke rol gespeeld.
- C.4 De voorgeschiedenis zoals deze is geschetst door bezwaarmakende is juist. Wij willen er echter met nadruk op wijzen dat zowel de waterzuivering als de biogasmotoren zijn geplaatst om een kleinere emissie naar het milieu te bewerkstelligen.
- C.5 Deze opmerkingen nemen wij aan voor kennisgeving.
- C.6 Voor aspecten betreffende het bestemmingsplan verwijzen wij naar de procedure die in dit kader wordt gevolgd. Op de genoemde milieucomponenten wordt in het MER uitvoerig ingegaan. Er is geen reden om aan te nemen dat de hoeveelheid te verwerken afval op de inrichting zal toenemen; naar verwachting zal de verkeersintensiteit dan ook niet toenemen.
- C.7 zie 13.3 van bezwaarschrift van de heer Looyenga e.a.
- C.8 Wij zijn van mening dat door het stellen van voorschriften een milieuhygienisch verantwoorde uitbreiding van de stortplaats kan plaatsvinden.
Naar onze mening voldoet de aanvraag aan de wettelijke vereisten en kon derhalve ontvankelijk verklaard worden.

Bezwaarschrift van DORPSBELANGEN BORGERCOMPAGNIE

- ad.A zie bijlage B van het aanvullend MER van maart '93.
- ad.B De Raad van State heeft enkele uitspraken gedaan inzake bestemmingsplannen waarbij een locatie werd aangewezen voor een nieuw op te richten stortplaats. In deze uitspraken werden verschillende afstanden tussen woonbebouwing en stortplaats toegelaten. De laatste uitspraak van de Raad van State inzake een bestemmingsplan waarbij de afstand tot woonbebouwing is getoetst dateert van april 1992. Bij deze gelegenheid is een afstand van 250 meter vastgesteld.
- ad.C De voorstelling zoals deze door Dorpsbelangen wordt gegeven is niet juist.
Een uitbreiding van stortcapaciteit levert op zich geen verhoging van risico's op. De verwachting is dat, door beperking van aanvoer van o.a. brandbaar afval, het risico zelfs beperkt wordt. Het landschapsalternatief voorziet in het storten van afval tot ongeveer 2006 waarna in fasen de eindafwerking plaats zal vinden. Aangezien het afval direkt na het storten reeds wordt voorzien van een tijdelijke afdeklaag zal eventuele overlast alleen tijdens het storten kunnen plaatsvinden.
- ad.D zie onderdeel I van het Aanvullend MER-rapport van maart '93.
- ad.E In paragraaf 7.3. van onderdeel I van het aanvullend MER is aandacht besteed aan zetting van de bodem, in verband met grondwaterstands-

verlaging. Eenzelfde effect treedt op indien er een bovenbelasting plaatsvindt; op maaiveld niveau zal dit niet resulteren in ongelijkmatige zettingen en mechanische schade aan de onderafdichting.

In het MER is aangegeven, dat de relatief hoge ligging van de basis van het diepe watervoerend pakket vermoedelijk een gevolg is van zouttektonische bewegingen in de ondergrond. Deze voltrekken zich overigens zeer langzaam. De gevolgen van deze bewegingen aan het maaiveld zijn, zeker over korte afstanden, niet of nauwelijks merkbaar. Deze veronderstelling is in de geologie geaccepteerd om de relatief hoge ligging van de hydrologische basis in deze omgeving te verklaren (zoutkoepels bij Anloo en Winschoten). De eventuele aanwezigheid van veendobben is niet te vergelijken met in de ondergrond plaatsvindende processen. Bij verwijdering van de bouwvoor wordt een eventuele veendobbe gesignaleerd, afgegraven en opgevuld met zand.

- ad.F Voor het gebied van de inrichting komt de stofemissie in de plaats van de stofemissie van het agrarisch gebied en mag daar dus niet bij worden opgeteld.
- ad.G De geuremissie van de inrichting wordt in het kader van het MER-evaluatieprogramma in 1994, na de invoering van het gescheiden inzamelen van de GFT-fractie, opnieuw gemeten; voldoet deze dan niet aan de gestelde norm van 1 g.e. m-3 98-percentiel dan zullen er aanvullende maatregelen moeten worden genomen door b.v. verwijdering van een groter deel van de organische afval component.
- ad.H Uit de geluidmetingen blijkt dat er slechts een overschrijding van het toelaatbare niveau plaatsvindt op het westelijke deel van de inrichting, als gevolg van de aanwezigheid van de Romneyloods. Conform de aanvraag in het kader van de Afvalstoffenwet zal deze loods worden verplaatst.
- ad.I De vorm die de inrichting uiteindelijk zal krijgen is vooral een landschappelijk aspect. Hiervoor loopt een procedure in het kader van het bestemmingsplan.
- ad.J Psychische hinder zal aanwezig kunnen zijn. Het is echter moeilijk objectief meetbaar.
- ad.K Omwonenden menen ten onrechte dat men rechten kan ontlenen aan de destijds verleende vergunning, voor wat betreft de toekomst. Een Afvalstoffenwet-vergunning kan slechts voor max. 10 jaar verleend worden. Daarna ontstaat een nieuwe situatie en het kan zijn, zoals in dit geval, dat een nieuwe vergunning-procedure wordt opgestart.
- ad.L Bij een eventuele opening op zaterdag betreft het slechts particulieren die grof afval aanbrengen en dit op het overlaadperron in containers storten; het stortfront zal dus niet als zodanig worden gebruikt. De overlast als gevolg hiervan zal naar verwachting marginaal zijn.

- ad.M Het in maart '93 toegevoegde aanvullend MER is samen met het hoofdrapport beoordeeld door de MER-commissie. Wij hebben de gegevens voldoende gevonden om de AW-vergunningaanvraag te kunnen beoordelen.
- ad.N Deze opmerking nemen wij voor kennisgeving aan.
- ad. Bezwaar van Billiton

Het is ons uit berekeningen gebleken dat bij de aanvoer van boorgruis en boorspoeling tot maximaal 1000 ton per jaar, met daarin 2 % NaCL, de invloed van uitspoelend zout op het effluent van de provinciale afvalwaterzuiveringsinstallatie op het oppervlaktewater marginaal is, ook al wordt er van uitgegaan dat de jaarlijkse hoeveelheid aangevoerd zout volledig uitspoelt en via het effluent van de AWZI op het A.G. Wildervanckkanaal wordt geloosd.

In voorschrift 3.2.1. hebben wij vastgelegd dat op de inrichting Veendam jaarlijks boorspoeling en boorgruis mag worden aangeleverd met de voor Billiton minimaal haalbare NaCL concentratie van 2%.

Bezwaren van de heer Horst en mevr. Bulk

De bezwaren die appellanten uiten in de eerste drie alinea's van hun bezwaarschrift zijn beantwoord in het aanvullend MER van maart 1993. Hiernaar willen wij korthedshalve verwijzen.

Op de passage over de gang van zaken bij de aanleg van folie-bak IX zijn wij ingegaan bij de weerlegging van het bezwaar ad 8.1 van E.D.Looijenga e.a.

Overigens zal bij de aanleg van foliebak / stortcompartiment XI rekening worden gehouden met een minimum afstand tot de woonbebouwing van 250 meter.

IV. De aanvulling van het MER

Naar aanleiding van inspraakreacties en een gesprek met de commissie voor de m.e.r. heeft de gemeente Veendam het rapport op bepaalde onderdelen aangevuld. Deze aanvulling van het MER heeft van 5 april 1993 tot en met 19 april 1993 ter inzage gelegen. Binnen deze termijn zijn vijf reacties binnengekomen; omdat slechts opmerkingen gemaakt kon worden tegen de aanvulling, zijn alleen die opmerkingen behandeld.

A. Reactie van Comite Omwonenden Vuilstort

Het Comite heeft bij brief van 13 april 1993, door ons ontvangen op 15 april 1993, gereageerd op de aanvulling.

De opmerkingen luiden, kort samengevat, als volgt.

- ad 2.1: geen afval storten dat gevoelig ligt bij omwonenden;
- ad 2.2: bezwaar tegen de locatie-keuze;
- ad 2.6.2: bezwaar tegen locatie-keuze en vrees voor waardedaling van onroerend goed;
- ad 3.2: opmerkingen over grondwater-onttrekking;
- ad 3.3: bezwaar tegen illegale situaties en de eis om voor de particuliere bedrijven aparte hinderwet-vergunningen af te geven;

- ad 4.1.2: waarborgen voor praktische en financiële haalbaarheid;
- ad 4.1.3: niet nog meer categorieën afval dan de huidige;
- ad 4.1.5: geluidsoverlast door vrachtauto's;
- ad 4.1.7: stankoverlast door chloor;
- ad 5.2.1: relatie locatie-keuze en aanwezigheid van leemlaag;
- ad ad 6.2.2: zie ad 3.2;
- ad 6.3.1: door de nieuwe plaats van de romney-loods moet er een nieuw geluids-onderzoek plaatsvinden;
- ad 6.3 en 6.4: tegenstrijdigheid: keuze tussen landelijk- of stedelijk gebied en niet alletwee;
- ad 8: men pleit voor uitgebreid onderzoek.

B. Reactie van mr. ing. W.H.Hiemstra

Namens de heer D.T.H.Prins maakt mr. ing. W.H.Hiemstra opmerkingen over de aanvulling op het MER, bij brief van 15 april 1993, door ons ontvangen op 16 april 1993. De reactie richt zich op de volgende punten:

1. alternatieve locaties zijn niet in de afweging betrokken;
2. kritiek op Bijlage A: veel vragen zijn nog niet beantwoord;
3. privaatrechtelijke aspecten: hoe ligt de verantwoordelijkheid van de gemeente Veendam t.o.v. derden ?
4. het ontbreken van een aantal punten m.b.t. de Richtlijnen;
5. het MER spreekt zichzelf tegen.

C. Reactie van J.Davids

De heer J.Davids heeft bij brief van 14 april 1993, door ons ontvangen op 16 april 1993, opmerkingen gemaakt. In deze brief heeft hij een aantal opmerkingen richting MER-commissie gemaakt; aangezien deze opmerkingen naar de MER-commissie zijn gezonden, gaan wij hier verder niet op in. De opmerkingen over de aanvulling van het MER-rapport kunnen als volgt worden samengevat:

1. heeft het ontwerp-bestemmingsplan nu wel of niet ter inzage gelegen?
2. de WABM kent geen informeel overleg;
3. de aanvulling van het MER heeft geen enkele juridische waarde en kan derhalve niet worden meegenomen in de besluitvorming;
4. ten onrechte heeft de gemeente Veendam niet alle relevante stukken aan de provincie overhandigd;
5. de gaswinningsinstallatie valt onder het regiem van het Mijnreglement en misschien ook onder de Wet gevaarlijke Stoffen, Besluit aflevering Gevaarlijke Stoffen, AGS en AGP;
6. verzoek om opgave van de leden van de MER-commissie.

D. Reactie van J.Horst en mevr. Y.E.Bulk

De heer J.Horst en mevr. Y.E.Bulk hebben bij brief van 18 april 1993, door ons per fax ontvangen op 19 april 1993, de opmerkingen gemaakt:

1. opmerkingen over de gevolgde procedure: de MER-commissie heeft daardoor niet binnen een maand geadviseerd;
2. opmerkingen over het feit dat de gemeente Veendam na het sluiten van de inspraak-termijn het MER-rapport nog heeft aangevuld.
3. bezwaar tegen het niet noemen van de bronnen bij de aanvullingen en correcties, voor zover dit de opmerkingen gemaakt tijdens de inspraakprocedure betreft.

4. de variabelen "aard en omvang van de reeds aanwezige grondwaterverontreiniging" en "geologische structuur van de bodem" zijn niet resp. onjuist in het grondwatermodel ingevoerd. Tijdgebrek kan geen reden zijn. De gemeente Veendam kan in dit kader nalatigheid worden verweten.
5. Conclusie: het MER (incl. de aanvulling) kan en mag geen basis zijn voor een af te geven vergunning in het kader van de Afvalstoffenwet voor de Afvalverwerking Veendam.

E. Reactie van E.D.Looijenga e.a.

Bij brief van 14 april 1993, door ons ontvangen op 19 april 1993, maken de heer E.D.Looijenga en 35 anderen bezwaar tegen de aanvulling van het MER. Het bezwaarschrift richt zich, kort samengevat, op de volgende punten:

1. **Algemeen:** het aanvullend rapport draagt niet bij tot een beter inzicht in de milieugevolgen; het gaat namelijk niet uit van de werkelijk bestaande situatie, maar van aannames en veronderstellingen;
2. **Grondwatermodelonderzoek:** zolang wordt uitgegaan van een theoretische benadering is er sprake van een grote onbetrouwbaarheid in de berekende situaties. Overigens is het onderzoek slechts voor ingewijden toegankelijk, hetgeen in strijd is met richtlijn 10 aangaande de vorm en presentatie van het MER.
3. **Wijzigingen en aanvullingen:** de vele wijzigingen en aanvullingen geven de waarde van het oorspronkelijke MER voldoende weer (maar dan in negatieve zin). Men is van mening dat er geen Eemkleilaag aanwezig is. Een vermindering van de geuremissie met minstens 85 % is absoluut noodzakelijk. Ook dient de norm van 45 dB(A) te worden aangehouden. In bijlage A wordt geen aandacht besteed aan de mogelijkheden waar afval verwerkt kan worden na het jaar 2000. Men concludeert dat iedereen de mening is toegedaan dat de huidige lokatie een onjuiste is. Bovendien zet men grote vraagtekens bij meetresultaten per monsterpunt en de uitvoeringsvariant met bentoniet-schermen.
4. **Leeswijzer:** men concludeert dat het in de toekomst niet meer de bedoeling is om het stortfront dagelijks op adequate wijze af te dekken.
5. **Procedure:** het bevreemdt reclamanten dat op verzoek van de provincie Groningen het advies van de commissie-MER is opgeschort. Daardoor is de gemeente Veendam de mogelijkheid geboden om aanvullingen op en wijzigingen in het MER aan te brengen.
6. **KONKLUSIE:** het Aanvullend Rapport draagt niet bij aan een beter inzicht in de milieu-effecten als gevolg van de voorgenomen uitbreiding van de Afvalverwerking Veendam.

V. Bespreking van de reacties tegen de aanvulling van het MER

A. reactie van Comite Omwonenden Vuilstort

- ad 2.1 De aanvoer van afval wordt vastgelegd in de voorschriften van de A.W.-vergunning. In de voorschriften is opgenomen dat gevaarlijk afval niet mag worden geaccepteerd. Bodemsaneringsgrond mag tot de WCA-waarde gestort worden.
- ad 2.2 In Bijlage B van het aanvullend MER is uitleg gegeven aangaande de locatie-keuze.
- ad 2.6.2 Zie hierboven ad 2.2
Met betrekking tot de G.F.T.-verwerkingsinstallatie merken wij op dat deze hier niet aan de orde is.
Aangaande de afstand tot woonbebouwing is in het MER voldoende aandacht besteed; er zullen in de toekomst geen stortactiviteiten mogen plaatsvinden binnen 250 meter van de woonbebouwing.
Waarde-vermindering van woningen is geen aspect dat in de onderhavige A.W.-vergunningprocedure kan worden beoordeeld.
- ad 3.2 De in de meest ongunstige situatie berekende grondwaterstandsverlagingen (zie figuur 27) zijn aan de Langeleepte kleiner (5 a 7 cm en dan nog in een beperkt deel) dan langs het Borgercompagniesterdiep (tot ca. 15 cm). Op blz. 22 van het Aanvullend MER is berekend, dat bij deze verlagingen geen zettingsschade is te verwachten. Enige schade aan erfbeplantingen als gevolg van deze verlagingen aan het eind van een droge zomer wordt niet uitgesloten (zie blz. 18). In het rapport is echter tevens aangegeven dat dit dat dit waarschijnlijk kan worden voorkomen door de grondwateronttrekking aan het eind van de zomer te verminderen. Bij de invloed op erfbeplantingen is overigens geen rekening gehouden met gunstige effecten van de grondwaterstandsverlagingen die in natte perioden optreden.
- ad 3.3 De huidige omvang van de inrichting is gebaseerd op de AW-vergunning van 1983.
Na enige jaren bleek dat er een onbeheersbare situatie zou ontstaan aangaande het percolaat en een ongecontroleerde methaan-uitstoot.
Tijdens het vooroverleg dat vooraf ging aan de vernietigde AW-vergunning van 1990 zijn de waterzuivering, de biogasmotoren geïnstalleerd en de CaCl₂ indikinstallatie geplaatst; dit is door ons toegestaan om een aanvaardbaar omgevingsmilieu te krijgen totdat de vergunning zou zijn verleend.
In deze zin is een deel van de inrichting inderdaad niet steeds gelegaliseerd geweest. In het kader van de Gedoogbeschikking is de gehele inrichting gelegaliseerd.
Alle installaties die op de inrichting aanwezig zijn vormen samen met de stortactiviteiten in de zin van de Afvalstoffenwet één geheel; afzonderlijke vergunningverlening is dus niet aan de orde.
- ad. 4.1.2. Lokatie- en inrichtingsaspecten

De theoretische benadering van de haalbaarheid van beheersingsmaatregelen via modelonderzoek is een algemeen gebruikte methode om uitvoering van die maatregelen in de praktijk voor te bereiden. De

gebruikte modeltechnieken worden niet voor het eerst toegepast en hebben in het verleden hun praktische toepasbaarheid ruimschoots bewezen.

Zoals ook in 3.2. is gesteld is bij de theoretische modelberekeningen uitgegaan van de meest pessimistische uitgangspunten. De volgende stap zal o.a. een pompproef zijn waarbij de theoretische veronderstellingen t.a.v. de eemklei getoetst worden. Daarna kan op basis van alle verkregen gegevens sanering plaatsvinden op basis van één van de scenario's van het aanvullend MER.

De met de sanering gemoeide kosten zijn niet bekend, overigens maakt het niet uit of en hoe de stortplaats wordt voortgezet, het vervuilde grondwater moet gesaneerd worden.

ad. 4.1.3.

In eerste instantie wordt uitgegaan van het zelfde pakket afvalstoffen als wat er nu wordt aangevoerd; een eventuele wijziging zal altijd inhouden dat er afval komt met een groter percentage inerte stof en het zal dus steeds een verbetering inhouden van de huidige situatie.

ad. 4.1.5.

Het geluidrapport is overeenkomstig de landelijke richtlijnen opgesteld. De gegevens zoals die uit het onderzoek naar voren zijn gekomen tonen aan dat aan landelijk geldende en geaccepteerde normen wordt voldaan.

ad. 4.1.7.

In het MER-evaluatie programma is onderzoek naar de uitstoot van de nieuwe gasmotoren en de nieuwe CaCl₂-indikinstallatie opgenomen.

ad. 5.2.1.

Het is ons niet bekend dat de lokatie-keuze in de begin zeventiger jaren gebaseerd was op de aanwezigheid van de bedoelde Eemkleilaag. Op deze laag richt zich het saneringsonderzoek en zal te zijner tijd sanering plaatsvinden.

Eemklei

Een volledig ondoorlatende laag onder een stortplaats is gunstig om verspreiding van verontreiniging via het grondwater te voorkomen, mits die laag zich direct onder de stortplaats bevindt. Een nadeel van zo'n laag, dicht onder de stort, is de grotere zettingsgevoeligheid t.o.v. een zandige ondergrond, die echter weer gemakkelijker water doorlaat. Een ondoorlatende laag kan echter ook kunstmatig (folie en bentoniet) worden aangebracht, zoals in Veendam het geval is.

De resultaten van de uitgevoerde modelberekeningen tonen hoe dan ook aan dat beheersing van de verontreiniging ook bij een onbetrouwbare Eemkleilaag is gewaarborgd.

ad. 6.2.2.

Zie ad. 3.2.

ad. 6.3.1.

De romney-loods zoals die in de toekomst zal worden geplaatst is opgenomen in het MER en het daarin opgenomen akoestisch onderzoek. In het kader van het MER-evaluatie programma moet er binnen twee jaar na eventuele vergunningverlening opnieuw een akoestisch onderzoek plaatsvinden.

ad. 6.3. en 6.4.

Voor de geurnormering is een voor de omwonenden meest gunstige situatie aangehouden.

Over de geluidsnormering is ons inziens voldoende opgenomen in het MER par. 5.2.3. en hfdst. 6.4.

ad. 8

Het uitgevoerde onderzoek is voor ons voldoende om op de vergunningaanvraag te kunnen beslissen.

B. Reactie van mr. ing. W.H. Hiemstra

ad. 1.

In bijlage 13 van het aanvullend MER is aandacht besteed aan de motiveringen die ten grondslag hebben gelegen om de inrichting op de bestaande locatie te handhaven. Er is geen andere lokatie in de beoordeling betrokken omdat de inrichting in het goedgekeurde eerste en tweede afvalstoffenplan is opgenomen.

ad. 2.

Het is niet mogelijk op dit moment vragen wat betreft hoeveelheid en aard van het afval van na 1995-'96 aan te geven. Hierover kan nog worden opgemerkt dat de provincie onlangs opdracht heeft gegeven een MER op te stellen. In het kader van dat MER zal o.a. onderzoek naar hoeveelheid, aard en samenstelling van het toekomstige afval worden gedaan.

ad. 3.

De gemeente Veendam is als vergunninghouder aansprakelijk.

ad. 4. en 5.

Het aanvullend MER is voor toetsing bij de commissie MER ingediend. Het toetsingsadvies van de commissie is voor de beoordeling van het MER en het opstellen van de beschikking van groot belang.

C. Reactie van J. Davids

1. Zoals uit het verslag van de openbare zitting, d.d. 14 januari, blijkt (pag. 1), hebben terinzage gelegen; de aanvraag, het milieu-effectrapport en het ontwerpbestemmingsplan. De wettelijke procedures voor het nemen van een besluit tot het verlenen van een afvalstoffenwetvergunning en het vaststellen van een bestemmingsplan zijn verschillend, en staan los van elkaar. Desondanks is gemeend deze stukken tegelijk terinzage te leggen.

Uit eerder genoemd verslag (pag. 1) is te lezen dat er t.a.v. het bestemmingsplan opmerkingen konden worden gemaakt. De gemaakte opmerkingen worden door het gemeentebestuur meegenomen bij de verdere procedure voor het vaststellen van het bestemmingsplan. Tezijnertijd zal er ook in deze procedure een officiële bezwaretermijn zijn.

2. De Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne geeft aan, aan welke wettelijke procedureregels de provincie zich moet houden om te kunnen beschikken op een vergunningaanvraag. Deze wettelijke regels worden door ons gevolgd. Daarnaast heeft de provincie de vrijheid om andere, al dan niet informele procedures, uit te voeren. Deze procedures mogen echter niet

in strijd zijn met de wet. Het is gewoonte geworden dat de MER-commissie van de MER een gesprek heeft met de vergunningaanvrager én het bevoegd gezag alvorens zij een advies uitbrengt over het opgestelde milieueffect-rapport. Omdat het hier geen wettelijk vastgesteld overleg betreft, staat in de inleiding van het aanvullend MER dat het ging om een "informeel overleg".

3. In het milieueffectrapport staat een plan van aanpak (bijlage 14) opgenomen voor een nader onderzoek naar o.a. de beheersing van de bestaande en eventuele toekomstige verontreiniging. Uit het overleg met de leden van de commissie MER op 2 maart jl. is ons gebleken dat het reeds nu uitvoeren van een modelonderzoek naar de mogelijke wijze van beheersing van de verontreiniging gewenst zou zijn. Derhalve is besloten het milieueffectrapport aan te vullen. Een dergelijke aanvulling van een milieueffectrapport is niet wettelijk geregeld, maar is ook niet in strijd met de wet. De termijn voor advisering van de commissie MER (art. 41.2. lid 1 WABM) wordt weliswaar overschreden, maar deze termijn wordt gezien als een "termijn van orde" waarvan het bevoegd gezag, i.c. de provincie, kan afwijken. De commissie MER heeft op 6 mei 1993 een toetsingsadvies uitgebracht over het gehele milieueffectrapport (d.w.z. inclusief de aanvulling).
4. Het is vaste jurisprudentie dat bij de beoordeling van een vergunningaanvraag ingevolge de Afvalstoffenwet de ruimtelijke ordeningsaspecten niet mogen worden meegenomen. Bij het indienen van de aanvraag zijn alle voor de beoordeling noodzakelijke stukken door de gemeente overlegd. Wij hebben geen aanleiding gezien om de aanvraag niet-ontvankelijk te verklaren.
5. De Mijnwet is van toepassing voor activiteiten die verband houden met het opsporen en winnen van delfstoffen. Het methaan-gas dat uit de stortplaats wordt gewonnen is niet aan te merken als een delfstof. De Wet gevaarlijke stoffen is van toepassing op het vervoer, de verpakking, de aflevering, het nederleggen en het zich ontdoen van gevaarlijke stoffen. Het gewonnen gas wordt binnen de inrichting omgezet in energie. Voornoemd besluit is dan ook niet van toepassing. De Afvalstoffenwet is één van de eerste geïntegreerde wetten, waarbij alle milieuaspecten worden meegenomen in één vergunning. Voor zover wij kunnen nagaan zijn dan ook geen van de overige door u genoemde besluiten van toepassing op de onderhavige inrichting.
6. De MER-commissie was samengesteld uit de navolgende personen:
 - dr. J.T. de Smidt,
 - ir. J.H.A. Driessen,
 - ir. G. Boonzaaijer,
 - mr. R.J. Sielcken.

D. Reactie van J. Horst en mevr. IJ.E. Bulk

- ad. 1. Zie onze weerlegging van het bezwaarschrift van J. Davids ad 1. en ad 2.
- ad. 2. Weliswaar is het MER nog aangevuld, maar dit is niet in strijd met enig wettelijke bepaling. Bovendien hebben wij belanghebbenden in staat gesteld om te reageren op deze aanvulling; wij zijn dan ook niet van mening dat appellanten in hun belangen zijn geschaad.

- ad. 3. Het is naar onze mening niet altijd relevant dat bronnen worden vermeld.
- ad. 4. Bij onderzoek naar de effectiviteit en de milieugevolgen van beheersingsmaatregelen is inderdaad noodzakelijkerwijs een aantal aannames en veronderstellingen gedaan. Deze zijn echter zodanig gekozen, dat een zeer grote veiligheid in de voorspellingen ligt opgesloten (zie o.a. blz. 24 van het Aanvullend Rapport). Met andere woorden: de milieugevolgen van de beheersmaatregelen zullen in de werkelijke situatie minder zijn dan in de doorgerekende situaties en de effectiviteit van die maatregelen zal in de werkelijke situatie groter zijn dan in de doorgerekende situaties. De bestaande grondwaterverontreiniging zal dan ook zeker door het nemen van één of meer van de onderzochte maatregelen kunnen worden beheerst, waarbij geen onaanvaardbare gevolgen voor het milieu zullen optreden. Nader onderzoek naar de verontreinigingssituatie en de bodemopbouw is alleen nog nodig om vast te stellen welke van de beschouwde maatregelen uiteindelijk zal moeten worden toegepast.

De vergelijking, die bezwaarden trekken tussen de modelberekeningen voor stofverspreiding en de grondwatermodelberekeningen, gaat niet op. De grondwatermodelberekeningen zijn bedoeld om de haalbaarheid (effectiviteit en milieugevolgen) van maatregelen ter beheersing van de grondwaterverontreiniging na te gaan. Het gaat hierbij dus om een risico-analyse. In het voorgaande is al uiteengezet, dat het daarvoor niet noodzakelijk is de feitelijke situatie volledig te kennen, maar dat via een aantal veilige aannames voldoende inzicht in de haalbaarheid van de maatregelen kan worden verkregen. De op blz. 39 van het aanvullend MER aangegeven modelberekeningen van stofverspreiding zouden daarentegen bedoeld zijn om de werkelijke situatie m.b.t. die stofverspreiding aan te geven en niet om de haalbaarheid van eventuele maatregelen tegen stofverspreiding na te gaan. Voor deze modelberekeningen kan daarom ook niet worden volstaan met een benadering op basis van veilige aannames, maar moet de werkelijkheid zo betrouwbaar mogelijk worden weergegeven.

De theoretische benadering van de haalbaarheid van beheersingsmaatregelen via modelonderzoek is een algemeen gebruikte methode om uitvoering van die maatregelen in de praktijk voor te bereiden. De gebruikte modeltechnieken worden niet voor het eerst toegepast en hebben in het verleden hun praktische toepasbaarheid ruimschoots bewezen.

Erkend wordt dat grondwatermodelonderzoek voor niet-ingewijden in de hydrologie op onderdelen moeilijk begrijpbaar kan zijn. In het Aanvullend Rapport is daarom veel aandacht besteed aan een zo duidelijk mogelijke uitleg en weergave van de informatie. (Gekleurde illustraties dragen ook bij aan die duidelijkheid). Het toegankelijk maken van deze specialistische informatie heeft echter zijn grenzen; het Aanvullend Rapport is niet bedoeld om de grondbeginselen van de hydrologie te behandelen.

- ad. 5. Wij zijn van mening dat het MER, inclusief de aanvulling, een goede basis is voor een af te geven Afvalstoffenwet-vergunning. Over het MER is door de MER-commissie overigens positief geadviseerd op 6 mei 1993.

E. Reactie van E.D. Looijenga e.a.

ad. 1. en 2.

Bij het onderzoek naar de effectiviteit en de milieugevolgen van beheersingsmaatregelen is inderdaad noodzakelijkerwijs een aantal aannames en veronderstellingen gedaan. Deze zijn echter zodanig gekozen, dat een zeer grote veiligheid in de voorspellingen ligt opgesloten (zie o.a. blz. 24 van het Aanvullend Rapport). Met andere woorden: de milieugevolgen van de beheersmaatregelen zullen in de werkelijke situatie minder zijn dan in de doorgerekende situaties en de effectiviteit van die maatregelen zal in de werkelijke situatie groter zijn dan in de doorgerekende situaties. De bestaande grondwaterverontreiniging zal dan ook zeker door het nemen van één of meer van de onderzochte maatregelen kunnen worden beheerst, waarbij geen onaanvaardbare gevolgen voor het milieu zullen optreden. Nader onderzoek naar de verontreinigingssituatie en de bodemopbouw is alleen nog nodig om vast te stellen welke van de beschouwde maatregelen uiteindelijk zal moeten worden toegepast.

De boven geschetste zeer veilige benadering is ook gevolgd t.a.v. de Eemklei, zoals op blz. 4 van het Aanvullend Rapport is aangegeven. Met de door bezwaarden gesuggereerde beïnvloeding van de grondwaterstroming door een grotere beregeningsbehoefte is voldoende rekening gehouden door de aanwezigheid van de particuliere grondwaterwinningen in het grondwatermodel (zie blz. 23, paragraaf 7.6.).

Erkend wordt dat grondwatermodelonderzoek voor niet-ingewijden in de hydrologie op onderdelen moeilijk begrijpbaar kan zijn. In het Aanvullend Rapport is daarom veel aandacht besteed aan een zo duidelijk mogelijke uitleg en weergave van de informatie. Het toegankelijk maken van deze specialistische informatie heeft echter zijn grenzen; het Aanvullend Rapport is niet bedoeld om de grondbeginselen van de hydrologie te behandelen.

ad. 3.

Over o.a. de volgende aspecten van het onderdeel "Wijzigingen en aanvullingen" maken bezwaarden kritische opmerkingen:

Eemklei:

Hiervoor is al aangegeven dat terdege rekening is gehouden met de onzekerheden t.a.v. de eemklei. Op blz. 36 van het Aanvullend Rapport is uitgelegd wat de betekenis van de Eemklei voor de beheersings- en saneringsproblematiek is.

Particuliere grondwaterwinningen:

Voor het beoordelen van de haalbaarheid van beheersmaatregelen (effectiviteit en milieugevolgen) is het niet noodzakelijk om over exacte gegevens over de particuliere grondwateronttrekkingen te beschikken. Bij de modelberekeningen zijn veilige aannames t.a.v. deze onttrekkingen gedaan.

Bentonietschermen:

De ervaringen, die op diverse plaatsen zijn opgedaan met de toepassing van bentonietwanden, geven geen aanleiding om te twifelen aan de effectiviteit van een dergelijke voorziening als waterkerend scherm.

Een verticaal bentoniet scherm zal tot doel hebben om, tijdens de sanering van het grondwater, zo weinig mogelijk schoon water van grotere afstand naar de inrichting toe te trekken. Het is dus niet noodzakelijk dat een scherm geheel dicht is; het moet vertragen en belemmeren niet voorkomen.

ad. blz. 35: 4.1.8.

Bij de blootstelling van folie aan polycyclische aromaten in de concentratie zoals die over het algemeen in het perkolaat aanwezig zijn, behoeft geen vrees te bestaan over snelle aantasting van de HDPE-folie. Bovendien wordt het perkolaat afgevoerd uit de stort om vervolgens te worden gereinigd.

Om de beveiliging te optimaliseren zal worden voorgeschreven dat het gestorte afval uiterlijk na 10 jaar moet worden voorzien van een eindafdekking. Tenslotte zijn / zullen onder de laatst aangelegde foliebakken en onder de nog aan te leggen folie/bentoniet bakken, controle drains worden aangelegd.

Wij willen hierbij nogmaals benadrukken dat in Nederland onvoldoende bekend is over de (chemische) processen die zich in een stortlichaam afspelen en dat daarom in het Stortbesluit gekozen is voor een, naar de stand van de techniek, optimale beveiliging.

ad. Geur ad. 6.3

In de voorschriften wordt opgenomen dat na 1 januari 1994 geen G.F.T.-afval, dat gescheiden wordt ingezameld, als huishoudelijk afval op de inrichting mag worden gestort. Omdat het geenszins zeker is dat dan voldaan wordt aan de 1 g.e. m-3 norm zal tevens worden opgenomen dat in 1994 een nieuw geuronderzoek moet plaatsvinden. De resultaten hiervan bepalen of er nadere maatregelen moeten worden getroffen.

ad. Bijlage A

De verbrandingsinstallatie (GAVI) te Wijster heeft een capaciteit van ca. 380.000 ton per jaar, op dit moment is het niet duidelijk of dit te veel, genoeg, of te weinig is voor de provincies Groningen, Friesland en Drenthe.

N.B.: Het betreft hier een verbrandingsinrichting voor droog, niet her te gebruiken afval.

Er is nu geen uitspraak te doen hoeveel verwerkingscapaciteit (verbrandingscapaciteit) er in het jaar 2000 nodig zal zijn.

Wij verwijzen hierbij ook naar het MER wat in opdracht van ons college wordt opgesteld t.b.v. het hoofdstuk Afvalstoffen van het Provinciaal milieubeleidsplan.

ad. 4. Leeswijzer

ad. dagelijks afdekken

In de voorschriften zal worden vastgelegd dat het gestorte afval dagelijks moet worden afgedekt met grond, zand of ander geschikt afdek materiaal. In de toelichting op de voorschriften zal worden omschreven wat het doel van dit voorschrift is, namelijk voorkomen van zwerfvuil en voorkomen dat vogels afval, na de werkdag, in de omgeving verspreiden. Het afdekken van het stortfront heeft niet tot doel stankhinder te voorkomen.

ad. 5. Procedure

Na overleg met de MER-commissie hebben wij de gemeente inderdaad de gelegenheid gegeven het MER aan te vullen. Hoewel niet wettelijk vastgelegd, is het algemeen gebruik geworden dat een MER zonodig wordt aangepast, indien dat de besluitvorming over de vergunning ten goede komt.

Ad 6. KONKLUSIE

Wij zijn van mening dat het aanvullend MER een goed inzicht geeft in de mogelijkheden om de bestaande verontreiniging te beheersen. Deze konklusie is ook van belang voor de beoordeling van de vergunningaanvraag in zijn geheel.

VI Motivering als bedoeld in art. 4.1 ak van de WABM

Op grond van art. 4.1 ak van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (WABM) heeft ons college ten aanzien van het MER het navolgende overwogen:

A De voorspelde gevolgen voor het milieu

Bij de vergunningverlening in het kader van de Afvalstoffenwet is als volgt rekening gehouden met de verwachte milieugevolgen van de voorgenomen activiteit:

- Ter bescherming van de bodem zijn voorschriften opgenomen op basis van het Stortbesluit van de Wet bodembescherming. Uit het MER is gebleken dat de gevolgen van een falende bodembescherming, ook na uitbreiding van de stort, op te vangen zijn door het nemen van beheersmaatregelen.
- De reeds aanwezige bodem- en grondwaterverontreiniging is eveneens beheersbaar.
- Blijkens het overgelegde akoestische rapport kan aan de in de voorschriften opgenomen geluidemissie worden voldaan. De voorschriften zijn gebaseerd op landelijke normen.
- Vrijkomend percolatie-water kan m.b.v. de eigen anaerobe zuivering en de provinciale afvalwater zuiveringsinstallatie voldoende worden gezuiverd.
- Aan de in de voorschriften opgenomen geurnorm kan de inrichting op dit moment niet voldoen. De initiatiefnemer krijgt tot 1 januari 1994 de gelegenheid integraal huishoudelijk afval te storten. Daarna zullen op basis van het MER-evaluatieprogramma eventueel nieuwe maatregelen moeten worden genomen.
- De luchtverontreiniging door bio-gas wordt beperkt, en grotendeels voorkomen, door de plicht dit gas op te werken in motoren of af te fakkelen.
De emissie van de gasmotoren moet in het kader van het MER-evaluatieprogramma worden vastgesteld evenals die van de calcium-chloride indikinstallatie. Eventueel zullen aan de emissies naar de lucht nadere eisen worden gesteld.

B Beschreven alternatieven

In het MER is / zijn geen alternatieve lokatie(s) in beschouwing genomen omdat de lokatie in het kader van het eerste en tweede Provinciale afvalstoffenplan reeds was vastgelegd.

Er zijn vier alternatieven omschreven:

- * het Landschapsalternatief;
- * het Afbouwalternatief;
- * het Nulalternatief;
- * het Meest milieuvriendelijke alternatief.

1. Het Landschapsalternatief (LA).

Dit alternatief is gebaseerd op het verhogen van de storthoogte, verkleinen van de stortoppervlakte, vergroten van de afstand tot de bewoning tot 250 meter. Na de exploitatiefase zal het terrein worden ingericht voor recreatief gebruik.

2. Het Afbouwalternatief (AA).

Dit is gebaseerd op een zo spoedig mogelijke beëindiging van de exploitatie. Hierbij wordt als randvoorwaarde de kortste periode aangehouden waarbij de gedane investeringen kunnen worden afgeschreven.

3. Het Nulalternatief (NA) (=referentiesituatie).

Hiervoor wordt de bestaande situatie als uitgangspunt genomen, en bij autonome ontwikkeling wordt uitgegaan van het volstorten en afwerken van foliebakken die nog in 1992 en 1993 worden aangelegd.

4. Het Meest milieuvriendelijke alternatief (MMA).

Dit is samengesteld uit de, in de voorgaande drie alternatieven, naar vorenkomende positieve aspecten.

Er is in het MER gekozen voor het Landschapsalternatief. In deze optie is er, bij het meest aannemelijke afvalaanbod, ruimte tot 2006. In het LA kunnen nagenoeg alle aspecten van het MMA geïntegreerd worden. Bij de vergunningverlening is saneringsonderzoek en sanering van de, onder het oude deel van de inrichting aanwezige, grondwatervervuiling voorgeschreven.

C De opmerkingen over het MER en het toetsingsadvies d.d. 6 mei 1993

De opmerkingen (en bezwaren) over het MER (en over de vergunningaanvragen) zijn behandeld in de WABM-procedure. De Commissie voor de MER is van mening dat het MER te samen met de aanvulling daarop een toereikend beeld geven van de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en de beschouwde alternatieven. De Commissie is van mening dat het MER voldoende informatie bevat om het bevoegd gezag in staat te stellen het milieubelang een volwaardige rol te laten spelen bij de besluitvorming over de vergunningaanvraag. In de aanbevelingen voor de verdere besluitvorming zegt de Commissie dat op basis van de scenario's T1 t//m T3 van het aanvullend MER nader onderzoek moet plaatsvinden. De door de Commissie gesignaleerde manco's betreffende de verwerkingscapaciteit van afval in de provincie Groningen wordt in voorzien door het MER dat de

provincie Groningen laat opstellen in het kader van de voorbereidingen voor het opstellen van het hoofdstuk afval in het Provinciaal milieubeleidsplan. Tevens dient er aandacht aan de financiering van de inrichting worden besteed alsmede aan het compartimentering van de inrichting.

In het evaluatie-programma moet, volgens het advies van de MER-cie aandacht besteed worden aan de volgende aspecten:

- omvang en snelheid van dichtheidsstromingen;
- aard en omvang van de meegevoerde verontreinigingen in het grondwater;
- doorlatendheid van de Eemklei;
- stroomrichting en -snelheid van water in het tweede watervoerend pakket;
- registratie van kwaliteit en kwantiteit van het aangevoerde afval t.b.v. het beheer van de stortplaats en het provinciaal afvalstoffenbeleid;
- hellingshoek v.d. taluds i.v.m. afdichtingsconstructie;
- acceptatie van afvalstoffen op basis van branche-gegevens;
- monitoringssysteem rond de inrichting.

D De MER-evaluatie

De MER-evaluatie op grond van art. 41 ak, lid 2 juncto art. 41 am van de WABM dient plaats te vinden gedurende de periode tot november 1994. Door evaluatie zullen voorspelde milieu-effecten uit het MER worden getoetst. Ten behoeve van de evaluatie is het MER-evaluatie-programma aan de voorschriften verbonden. De evaluatie zal betrekking hebben op de volgende aspecten:

- emissies van gasmotoren en CaCl₂-indikinstallatie
- geurverspreiding door de inrichting
- grondwaterkwaliteit en sanering van het vervuilde deel van de inrichting
- grondwaterkwantiteit en in verband daarmee eventuele schade aan onroerend goed
- biogas opbrengst
- kwaliteit en aard van aan te voeren afvalstoffen
- invoering van een milieuzorgsysteem

VII. Afsluitende overwegingen

Overwegende dat gedeputeerde staten - het vorenstaande overziende - van oordeel zijn dat de gevraagde vergunning kan worden verleend indien daaraan de bijgaande voorschriften worden verbonden;

Deze beschikking ingevolge de Afvalstoffenwet zal nadat hij van kracht is geworden, van rechtswege overgaan in een beschikking ingevolge de Wet Milieubeheer. Met het oog daarop zijn de voorschriften -overeenkomstig het gestelde in de Wet Milieubeheer- zoveel mogelijk geformuleerd als doelvoorschriften in plaats van de tot nog toe gebruikelijke middelvoorschriften.

Gelet op de Afvalstoffenwet, het Inrichtingenbesluit Afvalstoffenwet, de Wet Milieubeheer alsmede de Wet algemene bepalingen milieuhygiene;

BESLUITEN :

- I. aan burgemeester en wethouders van de gemeente Veendam voor een nieuwe, de hele inrichting omvattende vergunning te verlenen ingevolge artikel 33 van de Afvalstoffenwet (zogeneten revisievergunning) voor het uitbreiden, wijzigen en in werking hebben van de bestaande Afvalverwerking Veendam, kadastraal bekend gemeente Veendam, sectie C, nr. 2847 (ged.) en plaatselijk bekend Bergweg 1, 9642 LV Veendam, overeenkomstig de overgelegde bescheiden.

De uitbreiding/wijziging heeft betrekking op

- a. het gecontroleerd storten van afvalstoffen;
- b. het biochemisch zuiveren van het percolaat;
- c. het onttrekken van stortgas uit het stort;
- d. het verwerken van stortgas tot elektriciteit en/of affakkelen;
- e. het indikken van een zoutoplossing (CaCl₂).

Aan de vergunning worden de volgende voorschriften verbonden: Zie BIJLAGE.

- II. te bepalen dat een exemplaar van deze vergunning zal worden gezonden aan:

1. de vergunninghouder;
2. de adviseurs en andere betrokken overheidsorganen in de zin van de Wet algemene bepalingen milieuhygiene;
3. degenen die binnen de daartoe ingevolge artikel 18, eerste lid juncto 4lw, eerste lid van de WABM gestelde termijn een reactie naar aanleiding van de vergunningaanvraag en/of het milieu-effectrapport hebben ingediend.

Groningen, 1993.

Gedeputeerde staten voornoemd:

, voorzitter.

, griffier.